

**Je bent jong
en...**

Inleiding

Dit boek wordt je gratis aangeboden door de stichting Het Licht des Levens.

Het bevat een verzameling preken die ds. H.G. Koekkoek gedurende een aantal jaren voor de jongeren in zijn gemeente heeft gehouden, aangevuld met verschenen artikelen.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Je bent jong en God houdt van je

Hoofdstuk 2: Je bent jong en je hebt ouders...

Hoofdstuk 3: Je bent jong... en er zit een deuk in je leven

Hoofdstuk 4: Je bent jong, maar de duivel ziet je

Hoofdstuk 5: Je bent jong en je hebt een kort lontje

Hoofdstuk 6: Je bent jong en nu...

Hoofdstuk 7: Je bent jong en je bent niet tevreden met jezelf

Hoofdstuk 1

Je bent jong en God houdt van je

Psalm 119:9 begint met de vraag: “*Waarmee zal de jongeling zijn pad rein bewaren?*” Wij beginnen met een wedervraag: “Wie is die jongere van onze tijd? Over wie gaat het, als wij het over onze jeugd hebben?”

Enkele jaren geleden werd de EO jongerendag gehouden. Na afloop hebben verschillende jongeren in de leeftijd van 17-20 jaar gesproken over de vraag, of de Here Jezus, als Hij nu zou leven, ook naar de jongerendag gekomen zou zijn en hoe Hij deze ervaren zou hebben. Het ging in het bijzonder om de volgende vraag: zou Hij de Hoofdspreker zijn geweest?

Verschillende jongeren denken dat Hij dit niet zou zijn geweest, omdat Hij veel te provocerend preekte. Anderen denken, dat Hij voor de eer zou bedanken om er te spreken. Sommigen denken, dat Hij in huilen zou uitbarsten en dan weer zou vertrekken. Sommigen denken dat de Here Jezus heel vervelende dingen tegen de jongeren zou zeggen om met hun matheid af te rekenen, dat Hij zou hameren op het feit dat jongeren zich beschikbaar moeten stellen en dat het daarom helemaal niet zo leuk zou zijn als Hij op de jongerendag zou spreken...

Een ander denkt dat je de Here Jezus wel zou kunnen uitnodigen, maar dat Hij niet eens zou komen, omdat Hij het veel te druk zal hebben met mensen in nood.

Deze meningen van jongeren zelf (!) tonen iets van de zoektocht die jonge mensen maken om achter de waarheid en achter de werkelijkheid te komen. Het toont ook precies aan, waar veel christenjongeren op dit moment mee bezig zijn. Terwijl ze zich realiseren, dat als Jezus Zelf bij hen zou komen, Hij hen flink op de tenen zou trappen, hen hard zou aanpakken en nog gelijk zou hebben ook, zouden ze aan de andere kant toch ook weer sputteren, dat Hij niet zo fel zou moeten zijn.

In dit hoofdstuk willen wij twee dingen doen:

Tegen de jongeren zeggen wij: het gaat hier om jullie. Ik wil over jullie en tot jullie spreken. Jullie zijn belangrijk. Jullie hebben misschien weleens de gedachte dat de ouderen in de kerk zich tegen jullie afzetten en wat minder liefde voor jullie hebben. Ik hoop, dat dit hoofdstuk jullie zal doen merken, hoeveel juist ouderen om jullie geven en hoe graag zij een goed contact met jullie willen hebben.

Tegen de ouderen zeggen wij: wij willen zo graag dat u wat meer begrip en liefde voor de jongeren zult krijgen. Hiermee bedoel ik niet, dat de ouderen in de gemeente zich altijd afwijzend tegenover de jongeren opstellen. Gelukkig niet. Het tegendeel is vaak het geval. De ouderen dragen de jongeren een warm hart toe. Ik hoop echter, dat u, ouderen, gaat zien dat de jongeren van vandaag in wezen dezelfde jongeren zijn als de jongeren uit de tijd toen u zelf jong was. Ik hoop, dat de ouderen vandaag zich realiseren, dat zij naast de jongeren staan en naast de jongeren moeten staan.

De jongeren van onze tijd

Wie zijn de jonge mensen van onze tijd? Waar houden ze zich mee bezig? Wat willen ze? Waarin verschillen ze van de jongeren van vroeger tijden? Dit lijkt er meteen op, alsof ik naar de veel genoemde “generatiekloof” wil. Ik geloof echter niet zo in een generatiekloof. Natuurlijk, als er een generatiekloof is, is dat dezelfde kloof die de ouderen van nu ook hadden toen zij de jongeren waren.

Ouderen van nu kunnen de jeugd soms onopgevoed, ongemanierd en onaangenaam vinden. Ze moeten zich echter realiseren, dat toen zij zelf jong waren, de ouderen dit ook van hen zeiden. Tweeduizend jaar geleden spraken mensen al over de jeugd die onopgevoed, ongemanierd, onaangenaam en slecht was. En laten wij eerlijk zijn: ouderen, toen jullie jong waren, waren jullie toen allemaal lieverdjes? Nee toch. Tot op zekere hoogte deden jullie dezelfde verkeerde dingen, al zijn zulke verkeerde dingen altijd aangepast aan de tijd waarin je leeft. De jeugd van vroeger ging appeltjes stelen uit de tuin van de buurman. De jeugd van vandaag pakt wat lekkers uit de supermarkt. Maar allebei pakten ze iets dat van een ander was.

Toch zijn er verschillen. Om maar één voorbeeld te noemen: de meisjes van vroeger heetten een poos geleden “meiden” en nu heten ze “girls” en “chicks”. Het onderscheid tussen jongens en meisjes is bezig te vervagen. Die ontwikkeling is al enige tijd aan de gang. Ik kom daar later op terug. Gingen de meisjes eerst jongenskleeding dragen en werd er gesproken over uniseks, nu is de ontwikkeling weer een stap verder. Nu moeten meisjes soms net als jongens “staande” plassen. Er is een popgroep die bekendheid geniet, omdat de meisjes net als jongens “staande” plassen. Voor deze jongeren mag alles en zijn alle combinaties mogelijk. Het is de “pik en mix” generatie. Je mag zelf bepalen wat je wilt. Leve de vrijheid. En toch voelen de jongeren, dat ze iets missen. De jongeren zijn op zoek, want ze missen iets belangrijks in hun leven. Nu zijn ze op zoek naar wat belangrijk en waardevol is.

Verschillende leeftijdsgroepen

Er is een aan het eind van de vorige eeuw een Europees onderzoek geweest in verschillende belangrijke Europese landen om te ontdekken wat het kenmerkende is van de jongeren van onze tijd. Hierbij ging het in het bijzonder om de jongeren in bepaalde leeftijdsgroepen. De jongeren werden als volgt ingedeeld:

12–24 jaar

Een korte beschrijving van de kenmerken van deze jongeren van 12-24 jaar:

- deze generatie is ambitieus
- het zijn de kinderen van de echtscheidingscultuur
- ze kennen zeer eigen vormen van stress
- het is een zeer visueel ingestelde generatie

Echtscheidingscultuur

Het zijn de kinderen van de echtscheidingscultuur. Ze verwijten de oudere generatie hardvochtig, dat deze zo gemakkelijk om problemen heen gelopen is en de jongeren van de met de gevolgen heeft laten zitten. Veel ouderen stonden in de kerk en beloofden elkaar voor Gods aangezicht “eeuwige trouw”, een eeuwige trouw, die soms de 10 jaar nog niet haalde... Hun ouders zijn hun beloften niet nagekomen en zij zijn de dupe! Dit zeggen zij niet zozeer tegen hun eigen ouders, want ze hebben gezien welke pijn er in het huwelijk van hun eigen ouders was. Ze zeggen dit tegen de hele vorige generatie als geheel. Ze hebben het gevoel, dat ze niet opgroeiden in een stabiel nest. Ze hebben weliswaar een grote mond, ze hebben veel bravoure, maar ze zijn zo kwetsbaar, ze zijn cynisch en wantrouwend en hebben een sterk gevoel van emotioneel gehavend zijn. Ze willen geborgenheid. Ze zoeken havens in een havenloze wereld. Ze willen het zelf nu beter gaan doen.

Als ze plaatjes kijken en ze moeten plaatjes kiezen, kiezen ze het liefst zoete plaatjes van vaders met baby's en andere kinderen. "Thuis" is belangrijk voor hen. Geborgenheid! Dit kan in het eigen huis zijn, maar het kan ook een plek zijn, waar ze met hun vrienden bijeen komen.

Stress

Ze kennen zeer eigen vormen van stress. Omdat er gezegd wordt, dat ze van deze leeftijd moeten genieten en omdat ze proberen te ontsnappen aan de stress van hun tijd, is ontspanning vitaal. Ze zoeken een relaxte ontspanning. Ze gaan naar house-parties en naar andere clubs en praten er niet over hun werk, want ze willen juist ontsnappen aan de stress. Daarbij zijn drugs nodig om gecontroleerd te kunnen ontsnappen aan de stress.

Visueel ingesteld

Het is een zeer visueel ingestelde generatie. Ze zijn veel sneller in het in zich opnemen van beelden dan de vorige generatie. Daarom kunnen op TV, waar de beelden vaak ook op deze generatie gericht worden, de beelden zo snel verspringen. Ze zien veel sneller wat er op een plaatje staat dan ouderen. Ze zien ook veel sneller de trucs achter de beelden die ze zien. Ze staan daarom wantrouwig tegenover wat ze zien. Is het wel echt? Ze prikken veel sneller dan de ouderen door allerlei dingen heen en zeggen: "Het is nep. De TV liegt, we zijn geen randdebielen... De TV moet ons geen rad voor de ogen draaien."

Gelijktijdig kicken ze op een visuele dubbele gelaagdheid in TV programma's. De "teringtubbies" van BNN waren bijzonder populair bij hen. Ze kicken op intelligente plaatjes op TV die een appel doen op hun visuele getletterdheid. Ze balen van TV reclame die de indruk wekt alsof ze dom zijn.

Onze jongeren zitten met een probleem

Er is een tijd geweest, waarin wij meenden, dat wij in de moderne tijd leefden. Hoe vreemd het ook klinkt, maar voor veel jongeren in de leeftijd van 12-24 jaar, is die tijd inmiddels voorbij. Wij leven nu in de "post moderne tijd". In deze tijd zijn de grote verhalen van vroeger "dood". De oude verhalen "doen" het niet meer bij de jongeren; ongeacht of het over verhalen uit de geschiedenis, uit de familie, uit de politiek of uit de Bijbel gaat. Het maakt allemaal niet uit. De grote verhalen spreken hen niet meer aan. De jongeren geloven niet meer met z'n allen dezelfde verhalen van vroeger uit de Bijbel. Terwijl ze het gezag dat boven hen staat niet erkennen, erkennen ze ook de grootheden van vroeger niet meer. Als ze vandaag een idool of een ultieme held zouden hebben, zou dat Michael Jackson hebben kunnen zijn met z'n aapje...! En na zijn dood kwamen er weer anderen als Madonna en Lady Gaga.

De jongeren van vandaag zitten veelal met hetzelfde probleem. Ze missen iets. "Something is missing" zeggen ze. Een meisje beschreef dit gevoel als volgt: "Het zou fijn zijn als mijn ouders alles wisten, dan kon ik onder hun vleugels schuilen..."

Jongeren weten niet meer wat ze nu hoog of laag moeten waarderen. Wat is nou nog belangrijk en wat is niet meer belangrijk? Ze bekijken het daarom vaak maar heel eenvoudig: alles mag, laten wij dat maar vieren...!

De jongeren zijn op zoek en leggen daarbij bepaalde vaststaande waarden en feiten zoals die voor de voorgaande generaties golden, opzij. De antwoorden die vroeger op bepaalde vragen gegeven werden, doen het niet meer bij hen. Daarom construeren zij soms hun eigen antwoorden en vragen niet naar het antwoord dat een ander zou geven. Dit maakt het voor de christenjongeren ook zo moeilijk. In de Bijbel

leren wij, dat wij niet onze eigen antwoorden mogen bedenken, maar dat wij moeten luisteren naar Gods antwoord. De geest van onze tijd zegt: beantwoord je eigen vragen maar zoals je ze zelf graag beantwoord wilt zien.

De jongeren zijn op zoek, want ze missen iets belangrijks in hun leven. Nu zijn ze op zoek naar wat belangrijk en waardevol is. Ze zijn niet geïnteresseerd in wat vroeger belangrijk en waardevol was. Wat interesseert het hun wie Willem van Oranje of Michiel de Ruyter was. Napoleon is ook al zo lang dood en Hitler hoort ook bij de vorige tijd. En wie waren Kennedy en Nixon? Het gaat om “nu”. Het gaat om de tijd waarin wij leven. Het gaat niet om het verhaal van Napoleon of Churchill, het gaat niet om het verhaal van Abraham of David, het gaat om mijn verhaal, het gaat om jouw verhaal. Wat is jouw verhaal? What is your story?

En als de jongeren kijken naar de tijd waarin wij nu leven en zien, welke wereld, welke maatschappij en welke situaties de ouderen aan hen overleveren, dan zeggen de jongeren, dat ze door de ouderen met een puinhoop zijn opgescheept. Als er geen aardbeving is, is er wel een overstroming of onvoorstelbare storm. Als er geen verkeersongelukken zijn, is er wel een treinramp of een vliegtuigongeluk, of een kernongeluk. Als we niet vergiftigd worden door de veehouders, worden we het wel door de chemische industrie. Wat is er in Kosovo bereikt? De onmacht van en na Kosovo raakt hen. Kijk eens naar zoveel landen in de wereld, waar het een grote puinhoop is. Wat moet de jeugd met deze wereld gaan doen? Alles kan wel mogelijk zijn, maar hoe gaan we met die hele puinhoop om? Hoe gaan we met de chaos om? Zo zijn de jongeren van onze tijd op zoek. Ze vragen zich niet alleen af wat ze met Kosovo moeten beginnen, maar ook met politici die je niet kunt vertrouwen!

Ze willen ook niet dat anderen de verantwoordelijkheid voor hun leven en hun daden dragen. Ze voelen zich zelf verantwoordelijk voor hun eigen leven. En ze gaan het maken, zeggen ze. “I just do it..”

- De jongeren zitten met een probleem.
- Ze weten dat ze sterk kunnen zijn.
- Ze weten dat ze trots kunnen zijn.
- Ze weten dat ze plezier kunnen maken.
- Maar ze zijn zo kwetsbaar!

Jongeren zijn op zoek naar iemand die eerlijk met hen is en die hen zegt wat ze goed doen en wat ze verkeerd doen. Ze willen niet alleen horen wat ze verkeerd doen, ze willen ook horen wat ze goed doen. Zo zeg ik soms ook wat de jeugd verkeerd doet. Ik zeg ook wat ze goed doen: ze zijn vaak heel trouw en daarin een voorbeeld voor vele ouderen.

Hoe vreemd het misschien ook lijkt: deze jongeren worden niet steeds onrustiger, maar juist steeds rustiger. Ze houden niet van uiterlijke franje. Wat natuurlijk is, eenvoudig en oprecht, dat vinden ze mooi. Ze kijken niet naar schoonheid aan de buitenkant, maar zoeken de innerlijke schoonheid bij de ander. Hier speelt de moderne reclame heel fijn op in. Kijk maar naar kledingreclame van grote en bekende merken. Deze reclame is rustig en eenvoudig. Veel ouderen zullen deze reclame waarschijnlijk zelfs saai vinden.

De reclamemakers sprongen handig op de gevoelens van deze jongeren in. Ik geef een paar voorbeelden.

Honda had een heel eenvoudige reclameslogan: “Eerst de mens, dan de machine.” Het sprak de jongeren aan. Niet de auto is de belangrijkste. Ik ben belangrijk.

LaCoste roept het ze toe: “Je moet worden wie je bent.” “Wordt wie je bent.” Hiermee suggereert dit merk, dat je door het dragen van hun kleding je beter profileert.

Marlboro gooit het op de streling van het religieuze in de mens en roept: “Doe een heilige ervaring op.”

Martini laat zien hoe betrouwbaar hij is en zegt: “Wij waren er al in de beginjaren ‘60.”

World Online (in 2000 werd World Online overgenomen door Tiscali; Tiscali werd in 2007 overgenomen door KPN en ging verder onder de naam Telfort.) staat dagelijks in de krant met zijn uitroep: “Freedom of movement for free.” Dat wil zeggen: gratis bewegingsvrijheid, nl. op internet.

Een horlogefabrikant maakt in zijn reclame duidelijk, dat zijn horloges niet “de” tijd aangeven, maar “jouw” tijd aangeven en zegt: “Tijd is wat je er van maakt.”

Kenmerken van deze jongeren

Er zijn een paar kenmerkende eigenschappen voor deze jongeren:

Ze willen graag ergens bij horen. Ze willen zich opgenomen voelen in het gezin. Ze willen dat het huis echt hun ouderlijk huis is. Ze willen een huisdier om mee te knuffelen. Ze willen vrienden om zich heen. Ze willen ook een aantal internetvrienden hebben.

Ze hebben een intens verlangen naar eenheid en heelheid. Ze zijn niet slechts inwoners van hun woonplaats. Ze zijn wereldburgers. Ze zijn op zoek naar de universele waarden en naar harmonie in de hele wereld.

Ze vinden het leven moeilijk en willen dat dit erkend wordt. Het leven is nooit makkelijk geweest voor jonge mensen. Voor de jongeren in de tijd voor de tweede wereldoorlog was het leven hard. Voor de jongeren tijdens en na de tweede wereldoorlog was het ook niet makkelijk. Terwijl vele ouderen menen, dat de jeugd het nu makkelijk heeft en dat de ouderen het “vroeger” moeilijk hadden, zuchten de jongeren, dat zij het nu ook weer zo moeilijk hebben. Wat is het dan jammer, dat veel ouderen dit niet zien en niet begrijpen. Veel van onze jongeren hebben het moeilijk. Velen plegen zelfmoord.

Over het algemeen kijken ze allemaal naar Goede Tijden, Slechte Tijden. Niet omdat ze het een goed programma vinden. Ze vinden het helemaal geen goed programma. Waarom kijken ze er dan naar? Omdat de spelers bij hen en bij ons leven horen.

Ze kijken ook allemaal op internet. Ze zijn echter ontevreden over internet, omdat het er een chaos is. Kwalitatief vinden zij het erg slecht.

Er is veel stress onder de jongeren. Ouderen zeggen tegen de jongeren, dat zij de juiste opleiding moeten kiezen en keihard moeten werken. Ouderen zeggen ook tegen de jongeren, dat het de mooiste tijd van hun leven is en dat zij van dit leven moeten genieten. Maar hoe kun je die twee combineren?

Ze verwijten hun gescheiden ouders dat deze gescheiden zijn. Veel van hun ouders zijn in de kerk getrouwd en hebben daar elkaar eeuwige trouw beloofd. Later gingen de ouders uit elkaar en zeiden, dat dit ook beter was voor de kinderen. Aan de kinderen werd echter niet gevraagd of zij het ook beter vonden. Deze kinderen hadden liever twee ruzie makende ouders gehad, dan te moeten leven in een harmonieus eenoudergezin!

Deze jongeren kunnen heel ontwapenend en heel eerlijk en eenvoudig over allerlei opmerkelijke feiten praten. Toen een jongen gevraagd werd, wat hem een “kick” bezorgde, zei hij: “Een kick? Misschien moet ik gaan trouwen...”

Het is een opvallend verschijnsel in onze dagen, dat juist veel jongeren een “mobieltje” of een “smartphone” hebben. De smartphone is niet meer weg te denken uit hun leven. Als er iets gebeurt, weten de anderen het meteen. Ze kunnen snel heldere en persoonlijke informatie met hun vrienden delen. Zo roepen groepen jongeren elkaar op voor relletjes. Door hun mobieltje hebben ze steeds contact met hun vrienden. Een meisje zei: “Zonder mobieltje uitgaan, voelt of je naakt bent...”

Een kleine reactie

Als ik naar deze jonge mensen kijk, dan zie ik mijn vrienden. Dan denk ik aan een oude uitspraak: “Deze jeugd is Gods jeugd.” Alle jeugd is Gods jeugd. Jullie zijn Gods jeugd! Vergeet dat nooit!

Ik wil drie feiten uit dit verhaal er nog even uitlichten:

(1) Jonge mensen zijn op zoek. Waar vind je echt antwoord voor je hele hart? Alleen bij God en bij de Here Jezus. De Here Jezus heeft eens tegen onrustige zoekers gezegd: **“Kom bij Mij en Ik zal je rust geven in je hart.”** (Mattheüs 11:28,29)

(2) Jonge mensen mogen worden wie ze zijn. Wat zijn ze? Ze zijn beelddraggers van God. Het beeld van God is en wordt in hen zichtbaar. Ze zijn niet van de duivel. Ze zijn niet van de wereld. Ze zijn niet van de vuilnisbelt. (Gen. 1:26)

(3) Jonge mensen kunnen bescherming vinden onder de vleugels van God. (Psalm 91) Een meisje beschreef haar gevoel immers als volgt: “Het zou fijn zijn als mijn ouders alles wisten, dan kon ik onder hun vleugels schuilen...” Ouders kunnen je soms teleurstellen. Maar God stelt nooit teleur. **“Als een arend, die zijn broedsel opwekt, over zijn jongen zweeft, zijn wieken uitspreidt, er een opneemt en draagt op zijn vlerken”** (Deuteronomium 32:11) Zo hebben de Israëlieten het in de moeilijke tijd van de woestijnreis ervaren. Dit mag ook jouw ervaring zijn.

Hier volgt nog een prachtige belofte van God Zelf: **“Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, vernacht in de schaduw des Almachtigen. Ik zeg tot de Here: Mijn toevlucht en mijn vesting, mijn God, op wie ik vertrouw.”** (Psalm 91:1,2) **“Met zijn vlerken beschermt Hij u, en onder zijn vleugelen vindt gij een toevlucht; zijn trouw is schild en pantser.”** (Psalm 91:4)

(4) Jonge mensen mogen iets betekenen.

a. Hoe leef je met God?

Psalm 119:9 stelt de vraag: **hoe houd jij als jongere je levenspad rein?**

[1] **Door Bijbelstudie**¹. Je moet Gods Woord in je hart opbergen. Een beetje stomweg in de Bijbel zitten lezen heeft ook niet veel resultaat. Je moet wat doen met de Bijbel, het Woord van God. Je moet het een plekje in je hart en in je leven geven.

¹ Psalm 119:9 - *Hoe kan wie jong is zuiver leven? Door zich te houden aan uw woord.*

[2] **Door gebed en met je hele hart God zoeken**². Psalm 119:10 spreekt over God dienen met je hele hart. Sommige ouderen en jongeren zijn halfslachtig. Een beetje voor God en een beetje voor mezelf. Met zo'n houding doe je God geen plezier.

b. Wat doe je voor God? Ik las in een verslag van een gemeente, dat deze zomer 8 jonge mensen ergens in een ander land voor God aan het werk geweest waren. De een met Operatie Mobilisatie, de ander met Jeugd met een Opdracht, de volgende met een andere organisatie. Ze deden allemaal iets voor God en waren degenen die iets groots presteerden. Ik ging als jongere met een paar vrienden elke zondag naar het woonwagenkamp om te evangeliseren. Wat heb jij zoal gepresteerd? Als jij vandaag zou sterven, wat is de waarde van jouw leven dan geweest? Weten jouw (ongelovige) vrienden dat jij een christen bent en wat dit betekent? Heb je ze al eens verteld, dat zij ook de Here Jezus mogen binnenlaten in hun hart?

Hoe vaak heb jij al voor je ongelovige vrienden gebeden...?

c. Hoe toon jij je blijdschap over God? Vers 16 spreekt over “verheugen“ of “verlustigen”. God wil dat wij in blijdschap leven. Jij ook. God wil dat je een enthousiast christen bent³.

Een belangrijke vraag

Ben jij wel een christen? Is de Here Jezus jouw Heiland? Ben jij behouden? Kom jij in de hemel? Ben je onderweg naar de hemel of gaat de route richting hel?

Je leven kan vol vuilheid zijn. De zonden maken ons vuil. De zonden zijn als vuilnis in ons leven. Met alle eerbied gesproken: de Here Jezus is de grootste vuilnisman aller tijden. Hij is bij jou langs gekomen en Hij komt bij je langs. Hij wil al het vuil uit jouw leven meenemen. Hij ruimt het voor je op. **Hij ruimt het voorgoed op en je ziet het nooit meer terug!**

Kies, als je dat niet eerder deed, vandaag voor de Here Jezus.

Als je gekozen hebt, laat dan zien, dat je er bij hoort. Wij nemen jou serieus. God neemt je serieus. Neem het werk van God dan ook serieus!

² Psalm 119:10 - *Met heel mijn hart heb ik u gezocht, laat mij niet afdwalen van uw geboden.*

³ Psalm 119:16 - *Ik verheug mij in uw wetten, uw woord zal ik niet vergeten.*

Hoofdstuk 2

Je bent jong en je hebt ouders...

Bedenk toch hoe groot de liefde is die de Vader ons heeft geschonken! Wij worden kinderen van God genoemd, en dat zijn we ook. Dat de wereld ons niet kent, komt doordat de wereld hem niet kent. (1 Johannes 3:1 NBV)

Ziet, welk een liefde ons de Vader heeft gegeven, dat wij kinderen Gods genoemd worden, en wij zijn het ook.”(NBG)

Je bent jong en je vindt het leven niet altijd makkelijk

Jong zijn betekent niet altijd dat je een gemakkelijk, blij leven hebt. Het kan ook betekenen, dat je een hoop moeite, zorgen en verdriet kunt hebben.

Je hebt soms problemen of een conflict met je ouders. Ze doen niet altijd wat jij wilt. Ze vinden niet alles goed, wat jij wilt. Soms snappen ze je niet. Soms lijkt het wel of ze niet willen begrijpen wat jij bedoelt. Je vindt, dat je kunt merken, dat ze uit een heel andere tijd komen, ze weten gewoon niet wat er vandaag onder de jongeren speelt, denk je. Je mag niet roken van ze en nou moet je het misschien wel stiekem doen. Misschien heb je ook al een keer stiekem een stickie gerookt. En dat mag natuurlijk ook al niet. En een biertje drinken willen ze ook niet. Ouders zijn niet bepaald de makkelijkste mensen om mee om te gaan.

Je vindt je school misschien ook niet fijn. Misschien zit je wel op een school waar nogal met Bijbelteksten gezwaaid wordt en word je dat ook een beetje zat.

Misschien maken je vrienden het je ook al niet makkelijk. Een aantal van hen leeft veel makkelijker dan jij en zij maken misschien ook veel meer plezier. Je bent jaloers op hen en op wat zij je allemaal kunnen vertellen.

Misschien vind je, dat God en de Bijbel er ook wel op uit lijken te zijn om jou het leven moeilijk te maken. Al die moeilijke regels en dan moet je zondags in de kerk nog zingen ook en je hebt helemaal geen zin om te zingen.

Waar gaat het echt om?

Ik was “een paar jaar geleden”, toen ik net een paar maanden 18 jaar oud was, een hele zomer in een jongeren centrum in Engeland. Prachtig. Dat is dus echt “een paar jaar gelden”. ‘k Heb zelfs met een heel klein en oud Engels autootje tochten gemaakt en dus links moeten rijden. Ik had nog maar net mijn rijbewijs en moest nu al meteen de vuurproef doorstaan. Ik heb het er levend vanaf gebracht.

In dat jongeren centrum was ook een jonge Engelse komiek die al bekend was in heel Engeland en die net tot bekering gekomen was. Als er nieuwe meisjes aangekomen waren, ging hij altijd een heel zielig versje bij ze staan zingen: “*Nobody loves me, everybody hates me. Just because... I eat worms.*”

Hij had altijd eerst succes bij de meiden. Als hij zo zielig zong dat niemand van hem hield en dat iedereen een hekel aan hem had, keken die meiden ook heel zielig naar hem. Maar als hij de reden gaf en vertelde, dat hij wormen at, griezelden die meiden ook van hem en draaiden ze zich meteen van hem af.

In dat grappige liedje liet hij eigenlijk twee kanten van het leven van jonge mensen zien: Anderen houden van je – en het maakt je blij, of anderen zien je niet zitten – en je bent eenzaam en verdrietig.

Zo zitten wij hier vanmorgen ook met een aantal jonge mensen van 12-17 jaar. Sommigen van jullie zijn blij en gelukkig, tevreden en optimistisch. Er zijn mensen die van je houden en je kijkt vol enthousiasme naar de toekomst. Een aantal anderen van jullie is niet zo blij, voelt zich niet blij, voelt zich niet gelukkig en vindt het leven maar moeilijk. De één vindt het leven een soort avontuur, de ander vindt het leven haast een ramp. Sommigen van jullie vragen zich waarschijnlijk af of er echt wel mensen van je houden. Sommigen van jullie zijn misschien niet eens overtuigd, dat je vader en moeder wel echt van je houden. Je merkt er misschien helemaal niets van!

Als ik naar jullie, jongeren, kijk, zie ik ook heel verschillende gezichten. Jullie hebben natuurlijk allemaal een ander gezicht – maar dat bedoel ik niet. Ik bedoel de manier waarop jullie kijken. Ik zie jongeren die heel blij en vrolijk uit hun ogen kijken. Ik zie ook jongeren die helemaal niet blij en vrolijk kijken. Ik zie jongeren die een gelukkige uitstraling hebben en ik zie jongeren die laten zien, dat ze helemaal niet gelukkig zijn. Sommigen van jullie kijken echt verdrietig uit je ogen.

En dat doet mij verdriet. Echt verdriet. Ik weet, dat het leven voor jonge mensen soms heel verdrietig kan zijn. Ik weet, dat je soms heel eenzaam kunt zijn. Ik weet, dat je soms heel veel pijn in je hart kunt voelen. Ik weet, dat het leven voor jullie soms heel hard en onredelijk kan zijn. Ik weet, dat er soms dingen op je af komen, die heel oneerlijk kunnen zijn. Ik weet, dat je soms probeert iets aan een ander uit te leggen, terwijl die ander niet eens naar je wil luisteren.

Vanmorgen wil ik tegen jullie allemaal zeggen – en ik meen het met heel mijn hart: “Ik hou echt heel veel van je. Ik ben altijd weer blij als ik jongeren zien, ook als ik jou zie. Ik doe mijn best om altijd zo te preken, dat jij mij ook kunt begrijpen. Ik doe mijn best om woorden te gebruiken die jij kent en om geen woorden te gebruiken, die jou niets zeggen. Ik doe dat, omdat ik jou zo belangrijk vind. Ik doe dat omdat ik echt om je geef.”

Vanmorgen wil ik ook tegen jullie allemaal zeggen – en ook dat meen ik met heel mijn hart: “God houdt ook echt zo heel veel van je.” Daar twijfel je misschien weleens aan. Ik twijfelde er soms ook aan toen ik jullie leeftijd had. Ik heb me soms ook heel ver van God verlaten gevoeld. Ik ben soms ook zo eenzaam en verdrietig geweest. Ik had soms ook zo’n pijn omdat mensen mij niet begrepen. Maar nu weet ik het heel zeker – en ik zeg het met volle overtuiging: “Jij bent jong – en de Here God houdt heel veel van jou.”

God houdt zoveel van jonge mensen, dat Hij de moeite genomen heeft om in de Bijbel zelfs speciale boodschappen voor jonge mensen op te laten nemen. In de Bijbel spreekt God niet alleen tegen oude mensen, maar ook heel vaak tegen jongeren. Dat gaat God vandaag weer doen. Hij gaat door de Bijbel – en door deze preek ook speciaal wat tegen jou zeggen. Waarom God dat doet? Ik zeg het je nog een keer: “Omdat Hij zoveel van jou houdt.” Ook al ben je er zelf niet van overtuigd, dat God van jou houdt, Hij doet het echt!

Waardering en welkom

Een woord voor ons allen

“Bedenk toch hoe groot de liefde is die de Vader ons heeft geschonken! Wij worden kinderen van God genoemd, en dat zijn we ook. Dat de wereld ons niet kent, komt doordat de wereld hem niet kent.” (1 Johannes 3:1 NBV)

In deze tekst horen wij een aantal opmerkelijke uitspraken, die wij nu op onszelf willen toepassen.

Er is iets zichtbaar gemaakt en er moet over nagedacht worden: “Ziet” (NBG), “Bedenk toch”.

Het gaat over Vaderlijke liefde, die zichtbaar gemaakt moet worden. Natuurlijk gaat het hier over de hemelse Vader. Wij willen naast de hemelse Vader, ook naar aardse vaders en moeders kijken.

Het gaat over kinderen. Het gaat weer over kinderen van de hemelse Vader, maar wij passen het ook toe op kinderen van aardse ouders.

Het gaat er zelfs om, dat de “kinderen” merken en zien, dat er mensen zijn, die hen niet “kennen”. Anders gezegd: die hen niet zien “zitten”.

Het gaat erom, dat liefde zichtbaar gemaakt dient te worden. Ouders dienen hun liefde voor hun kinderen zichtbaar te maken en de kinderen dienen die liefde van hun ouders ook duidelijk te zien en te ervaren! Ouders dienen hierin een soort afspiegeling van de hemelse Vader te zijn. Ouders dienen zó met hun kinderen om te gaan, dat hun kinderen haast als vanzelfsprekend weten en begrijpen hoe God is.

Er is liefde voor jou!

Voor de jongere betekent dit, dat jij moet weten, dat je er mag zijn, dat je gewaardeerd wordt en dat we blij met je zijn. Wie zijn die “we” die allemaal blij met jou zijn?

1. Ik begin maar met mijzelf. En daarmee bedoel ik niet alleen mezelf als eenling, maar bedoel ik eigenlijk de hele gemeente. Als voorganger betrek ik de hele gemeente bij dit punt. Wij met z'n allen zijn blij met jou. Wij met z'n allen houden van je. Wij met z'n allen geven om je. Wij met z'n allen willen, dat jij weet, dat je hier welkom bent, dat je hier hoort en dat we jou belangrijk vinden.

Hoe tonen we onze liefde voor jou? Hoe doe ik het? Gewoon door dit tegen jou te zeggen. Het is niet voldoende dat ik in mijn hart om jou geef, ik moet het laten blijken. Ik doe dat bij de kleine kinderen al door – als het even kan – iets aardigs tegen ze te zeggen, een complimentje te geven of ze even een aai over hun bol te geven. Bij anderen doe ik dat door echt naar ze te luisteren en met mijn gezichtsuitdrukking te laten zien, dat ik echt belangstelling voor ze heb. Soms ook door even een arm om ze heen te slaan. Ook door in de gemeente te stimuleren, dat er leuke activiteiten voor jullie gedaan worden. Jij moet weten, dat deze gemeente en deze voorganger echt om jou geven.

2. Ik ga verder met de ouders. Dit doe ik in de vorm van een vraag aan de ouders. Hoe tonen je ouders hun liefde voor jou? Ik kijk nu even naar de ouders en stel hen de vraag: “Hebt u uw kinderen duidelijk kunnen maken, dat u onvoorwaardelijk achter hen staat, dat u onvoorwaardelijk van hen houdt en er altijd voor hen bent en er altijd voor hen zult zijn? Hebt u uw kinderen duidelijk gemaakt, dat u echt heel veel van hen houdt, ook als ze ondeugend zijn? Weten uw kinderen, dat ook als ze straf krijgen, dat u op datzelfde moment nog steeds heel veel van hen houdt?”

Ouders, zie uw kinderen!

Er zijn ouders die kinderen hebben die echt niet gelukkig uit hun ogen kijken. Dat moet u als ouder van uw eigen kinderen toch ook zien? Wat doet u daaraan? Wat hebt u eraan gedaan? Wat bent u van plan om eraan te gaan doen?

Vindt u het niet erg, als uw kinderen zouden twijfelen aan uw liefde voor hen? Vraagt u zich weleens af hoe het komt, dat uw kinderen twijfelen aan uw oprechte liefde? Misschien hebt u zelf ook problemen. Is het dan terecht, dat u zich achter uw eigen problemen verbergt en dan uw kinderen maar aan hun lot overlaat? Liggen uw kinderen in bed weleens te huilen, terwijl u dat niet eens weet? Zegt u weleens tegen uw kinderen dat u echt heel veel van hen houdt? Knuffelt u nog weleens met een groter kind? Houdt u ze nog weleens even lekker vast? Geeft u ze weleens zomaar spontaan een zoen? Zegt u weleens zomaar spontaan iets aardigs tegen ze?

Er zitten hier volwassenen – ook oudere volwassenen, die nog altijd lijden onder het gebrek aan warme liefde van hun ouders. Ze hebben die echte liefdevolle warmte en die echte warme liefde van hun ouders gemist. Iedere keer als ze eraan denken – en sommigen denken er vaak aan – voelen ze weer de pijn. Juist bij deze mensen zit een groot gevaar: het gevaar, dat ze hun kinderen dezelfde pijn meegeven, die zij zelf geleden hebben. Terwijl je zou verwachten, dat ze hun eigen kinderen met extra liefde zouden omringen, doen ze dit juist niet.

Er zitten hier volwassenen, die zien dat het niet goed gaat met hun kinderen. Er zijn dingen in het leven van je kinderen, waar je als ouders niets aan kunt doen. Dat er iets fout gaat bij je kinderen kan en mag niemand je verwijten. Er kunnen ook dingen in het leven van je kinderen zijn, waar je wel iets aan kunt doen. Je hebt fouten gemaakt als ouder en als opvoeder. Je bent tekortgeschoten. Je bent misschien wel altijd erg “lief” voor je kinderen geweest, maar je hebt ze niet echt “opgevoed”. Toen je trouwde, heb ik je in het huwelijksformulier voorgehouden, dat in grote lijnen jouw opvoeding zou bepalen, wat er van jouw kinderen terecht zou komen, maar je hebt je kinderen misschien niet echt opgevoed.

Het voorbeeld van Eli en zijn zonen

De Bijbel geeft een heel verdrietig voorbeeld – ter waarschuwing – uit het leven van Eli. Van de zonen van Eli, Hofni en Pinehas, wordt een slecht getuigenis gegeven. Zij hielden geen rekening met God. Zij waren “*nietswaardige lieden*”¹. In de wet was nauwkeurig bepaald wat priesters in het heiligdom wel en niet mochten. Hofni en Pinehas maakten echter hun eigen wetten en handelden dienovereenkomstig (1 Samuël 2).

De wet bepaalde, dat als een vredeoffer gebracht werd, het vet ervan op het altaar verbrand moest worden, waarna de borst en de rechter dij voor de priester bestemd waren, zie Leviticus 7:28-34. De rest van het vredeoffer bleef het eigendom van de offeraar en moesten door hem met zijn familie en eventuele vrienden of genodigden gegeten worden.

De wet bepaalde, dat het vlees voor de priesters door de offeraar aan de priester **gegeven** moest worden. De priester mocht zich dit niet zelf toe-eigenen. Hij moest wachten tot de offeraar het hem gaf, zo was in Deuteronomium 18:3 bepaald. Ook al gaat het in dit vers niet speciaal om een vredeoffer, er staat wel duidelijk, dat het vlees aan de priester **gegeven** moest worden.

De zonen van Eli weken hier echter van af en hadden er een gewoonte van gemaakt om een ondergeschikte er op af te sturen en deze met de vork te laten “prikken” wat hij te pakken kon krijgen. De zonen van Eli eigenden zich hierdoor meer toe dan zij mochten hebben. Naast de borst en de rechter dij zorgden zij er nu ook voor, dat zij andere stukken vlees kreeg. Dit vlees was bestemd voor de offeraar. Op die manier waren zij dieven van de offeraars. Het feit dat zij een knecht hun vieze karweitjes lieten opknappen, is helemaal droevig om te moeten zien.

1 1 Samuël 2:12 - *De zonen van Eli nu waren nietswaardige lieden;*

Ook hielden de priesters zich niet aan de voorgeschreven volgorde. Terwijl eerst het vet op het altaar verbrand moest worden, waarna pas het andere vlees aan de beurt kwam, deden zij het precies andersom. Zij kwamen eerst en God kwam op de tweede plaats!

Het gevolg was dat de mensen minder respect kregen voor het offer². Terwijl de Bijbel zelf grote waarde en betekenis hecht aan het offer in het Oude Testament, zijn er ook christenen die menen, dat het offer in de Oud-Testamentische tijd niet veel te betekenen had. Zij menen, dat alleen het offer van de Here Jezus waarde heeft. Hoewel dit heel rechtzinnig lijkt, omdat nu de Here Jezus alleen alle eer krijgt, wordt hierdoor toch tekortgedaan aan wat de Heer Zelf ingesteld heeft: de offerdienst in de tabernakel en de tempel. Het is toch ondenkbaar, dat God Zelf een offerdienst zou instellen en zou zeggen, dat de mensen daarmee voor Zijn aangezicht mochten verschijnen om daardoor verzoening te ontvangen, als het allemaal maar “schijn” was...?

Terwijl Eli zijn zonen streng had moeten straffen, omdat hij niet alleen hun vader was, maar als hogepriester ook hun “baas”, blijkt dat Eli van deze opdracht weinig of geen gebruik gemaakt heeft. De Bijbel geeft hierover het volgende verslag:

“Eli nu was zeer oud. Wanneer hij hoorde, wat zijn zonen geheel Israël al niet aandeden en dat zij sliepen bij de vrouwen die dienst deden bij de ingang van de tent der samenkomst, zei hij tot hen: waarom doet gij dergelijke dingen, dat ik het gehele volk over die wandaden van u hoor spreken? Dat gaat niet, mijn zonen. Het is geen goed gerucht, dat ik hoor: zij brengen het volk des HEREN tot overtreding..

Want Ik heb hem te kennen gegeven, dat Ik over zijn huis voor altijd gericht zal oefenen om de ongerechtigheid, waarvan hij geweten heeft; immers zijn zonen brachten een vloek over zich en hij heeft hen niet eens berispt.” (zie 1 Samuel 2:22-24 en 3:13).

Zoals een slaaf niet op het rechte pad gehouden wordt met woorden (Spreuken 29:19), zo houd je een kwaadwillige zoon of dochter niet op het rechte pad door hem of haar alleen toe te spreken. Eli had zijn zonen dienen te bestraffen en bij volharding in het kwaad had hij hen uit hun ambt dienen te zetten.

Zijn wij goede ouders?

Sommigen hebben hun kinderen geen leiding of geen goede leiding gegeven. Hebt u uw kinderen flink en weerbaar gemaakt? Hebt u ze geleerd om aan te pakken, of hebben ze nooit iets hoeven doen? Hebt u ze geleerd zich te bedwingen en te beheersen, of mochten ze steeds ongestraft hun grote mond opzetten? Slikte u het als ze iets lelijks tegen u zeiden, deed u of u het niet hoorde, ging u er niet op in, of hebt u het ze afgeleerd? Bent u een opvoeder geweest of bent u alleen maar degene geweest die ze eten, drinken en kleding gegeven hebt?

Wat opvoeden is, wordt ons heel duidelijk geleerd, als het gaat om de oudsten in de gemeente. Als de bevestiging van nieuwe ouderlingen plaats heeft, wordt o.a. het volgende gezegd: De broeders ouderlingen en diakenen behoren de gemeente in liefde te leiden, met wijsheid en zorgvuldigheid te besturen en op te bouwen in de Here, de ongeregelden terecht te wijzen, op grond van de gezonde leer te vermanen, de tegensprekers te weerleggen, de kleinmoedigen op te beuren, voor de zwakken op te komen en de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon.

² 1 Samuël 2:17 - *Zo was de zonde van die jonge mannen zeer groot voor het aangezicht des HEREN, want de mensen gingen het offer des HEREN gering achten.*

Dat betekent, dat zij – waar nodig – gemeenteleden dienen te verbeteren, verkeerde gedachten dienen te weerleggen, mensen die verkeerde dingen doen dienen te vermanen en indien nodig ook te bestraffen! De Bijbel leert – God Zelf leert – dat ouders een zelfde weg dienen te bewandelen. Daarbij dienen zij hun kinderen – als dat nodig is – soms ook een tik te geven. Niet alleen praten, maar ook een klap. Het is niet een teken van liefde als je je kinderen nog nooit een klap voor de billen gegeven hebt. Dat is eerder een teken, dat je hen niet echt Bijbels opgevoed hebt, dat je niet naar God wilde luisteren en je kinderen niet hebt laten merken, dat je hen echt wilde helpen. Het is meestal een teken van een slappe houding van de ouders.

Wat is liefdevolle opvoeding?

Vraag - Is liefde: Je mag doen wat je zelf wilt – of is liefde: Er wordt over je gewaakt, er wordt voor je gezorgd, je wordt geholpen, er is leiding er zijn regels wat wel en wat niet mag, er is soms ook straf om jou te corrigeren?

Opvoeden is positief: je krijgt leiding in je leven.

Als je jong bent, moet het fundament in je leven gelegd worden, waar je later misschien wel 60 jaar op kunt staan. Dat geldt het maatschappelijke leven, het familieleven, ook het christenleven en het leven samen met andere gelovigen.

Als je jong bent, vind je bijvoorbeeld spruitjes niet lekker. Maar het hoort wel bij een goede opvoeding, dat je alles leert eten (m.u.v. voedsel waar je echt van kotst). Als je in de gemeente wilt opgroeien, kun je niet alleen leven met verhalen uit de kinderbijbel. Je moet steviger kost krijgen. Je kunt ook niet blijven staan bij kinderliederen of jeugdliederden, maar je moet de liederen die bij een volwassen geestelijke (geloofs) leeftijd behoren, ook gaan leren waarderen en gaan leren zingen.

Zoals je leert om eerst als een kind te bidden en daarna als een volwassene te bidden, zo moet je ook eerst leren om als een kind met de Bijbel om te gaan en daarna als een volwassene. Zo moet je ook leren eerst kinderliedjes te zingen, daarna jeugdliederden en vervolgens liederden voor volwassenen. Als je 15 jaar oud bent en je zingt alleen nog kinderliedjes, is er echt iets mis in je leven. Als je 30 bent en je wilt alleen nog jeugdliederden zingen, is er ook iets mis. Je moet groeien naar geestelijke volwassenheid.

Als je 5 jaar oud bent, mag je als een klein kind geloven. Als je 15 jaar oud bent, mag je in je geloofsleven toch echt wel behoorlijk gegroeid zijn. Als je 25 bent, behoort je niet meer als een onvolwassene te geloven, maar behoort je een volwassen en volgroeide geloofsbeleving te hebben.

Geestelijke groei in het gezinsleven

Je loopt vast – ook geestelijk – als er gebrek aan leiding in je leven is. Denk niet, dat je zelf wel weet hoe je het later in het leven moet doen. Je ouders moeten je nu leren, hoe jij straks moet leven.

De Bijbel zegt tegen jou:

Je moet je ouders gehoorzamen, ook als je vindt dat ze onredelijk zijn. Dat mag je wel met hen bespreken, maar je mag er geen ruzie om maken of schelden.

Je moet je ouders eer bewijzen, dat is “hoog houden”, niet tegen anderen over je ouders klagen en ze vooral niet zwart maken. Nooit doen. Dit geldt ook als je eenmaal volwassen bent. Stel dat u 40, 50 of 60 jaar oud

bent en u vindt, dat uw ouders het helemaal verkeerd gedaan hebben. Dan moet u ze nog niet belachelijk maken! Waarom niet? Omdat ze uw ouders zijn en ze u het leven hebben gegeven.

Ouders dienen ervoor te zorgen, dat hun kinderen respect voor hen hebben. U dient zowel liefde als ontzag uit te stralen. Sommige ouders gedragen zich alsof zij de kinderen zijn en de kinderen de ouders. Dat is natuurlijk verkeerd. Ouders moeten opvoeden. Ouders bepalen de regels, maar wel goede regels!

Hoofdstuk 3

Je bent jong... en er zit een deuk in je leven

Reclamespotje voor meisjes en vrouwen: “Waarom zou je kinderen maken, als je ook carrière kunt maken?” Leuk, als je moeder erop inhaakt en zegt: “Ik ben zo dom geweest om geen carrière te maken.” Met andere woorden: “Wat jammer, dat jij er bent...” Dan loop je een deuk op.

Bij een deuk zullen de meesten moeten denken aan een beschadigde auto. De auto was mooi, maar er zit een deuk in en het mooie is er vanaf. Je bent beschadigd. Sommige (jonge) mensen voelen zich als een auto die beschadigd is, waar het mooie vanaf is, die haast onherstelbaar is. Zo zeggen gescheiden vrouwen soms, als ze door hun man verlaten zijn, dat ze zich voelen als een vuilnisbak, die aan de kant van de weg is neergezet. Je hoort bij het vuil. Je gaat niet eens naar de kringloopwinkel. Je gaat naar het stort.

Mensen kunnen door allerlei situaties in hun leven beschadigd raken. Triest is het om te zien, dat velen al op zeer jonge leeftijd een fikse deuk oplopen. Een vader speelt met zijn zoon en zet zijn zoon op de kast en laat hem eraf springen en zegt dat hij hem zal opvangen. Dat doet de vader ook. Hij zet hem nog een keer op de kast en laat hem nu expres op de grond vallen. “Zo”, zegt de vader, “dat leert je, dat je niemand kunt vertrouwen.” Een dochter heeft voor haar vader een lekkere appeltaart gebakken. Hij pakt hem aan en gooit hem meteen in de vuilnisbak en zegt: “Ik hoef die rommel van jou niet.”

Een groot probleem

Maar liefst 3 miljoen Nederlanders heeft psychische problemen. Dat is zo ongeveer één op de vijf mensen! Ze zijn depressief, ze worden angstig of depressief, of ze hebben ernstige eetproblemen. Anderen blijven jaren in de rouw nadat een geliefde overleden is. Vaak durft men over de problemen niet eens te praten, zelfs niet met man of vrouw, met vader of moeder. Daardoor is er veel verborgen leed, eenzaamheid en onbegrip. Vaak zien buitenstaanders een vrolijk gezicht, terwijl de ziel van zo'n mens huult en intens verdrietig is.

Er zijn ook veel kinderen die emotioneel verwaarloosd of psychisch beschadigd zijn. Velen hebben weinig of geen enkel gevoel meer van eigenwaarde. Er zit een deuk aan de binnenkant van hun ziel. Aan de buitenkant merk je vaak niets, maar van binnen zijn er diepe wonden.

Die diepe wonden die van binnen zitten, genezen niet zo makkelijk als de wonden aan de buitenkant. Vaak genezen ze helemaal niet, nooit. En als er enige genezing is, blijven deze mensen vaak met diepe littekens in hun ziel rondlopen. Als kind heb je geleerd dat je niets waard bent en dat je er eigenlijk niet zou mogen zijn, dat niemand van je houdt, dat je niets te betekenen hebt, dat jouw leven toch niets voorstelt, dat iedereen beter af zou zijn, als jij er niet meer zou zijn, enz. En op den duur ga je zo iets geloven. Het wordt een realiteit in je leven. Als je een leugen maar vaak genoeg herhaald, is de leugen geen leugen meer, maar is de leugen de echte waarheid geworden.

Vaak hebben deze mensen zoiets ernstigs meegemaakt, dat het een groot geheim in hun leven geworden is. Ze lopen met een geheim rond. Niemand mag het weten. Ja, je mag weten, dat ze een geheim hebben, maar het geheim zullen ze je niet snel vertellen. Dat geheim kan over hun ouders gaan, over liefdeloosheid, over verwaarlozing door de ouders, over incest, over lichamelijke- en/of psychische mishandeling, enz. Ouders proberen zichzelf vaak te verontschuldigen, met de woorden dat ze het zelf vroeger ook niet beter hadden, maar dat is geen redelijk excuus. Helaas zie je vaak, dat mensen in de opvoeding herhalen, zoals ze zelf

zijn opgevoed. Waar ze zelf onder geleden hebben, laten ze hun kinderen ook onder lijden. En de kinderen hebben een deuk en zijn zeer ernstig bezeerd.

Het trieste is, dat de meeste mensen - maar niet allen - die een deuk hebben opgelopen, deze deuk in de periode dat zij kind waren, in of in de omgeving van het ouderlijk gezin hebben opgelopen. Toen ze hun ouders het hardst nodig hadden, waren de ouders er niet. Toen de ouders de kinderen moesten opvoeden, schoten de ouders ernstig tekort in de opvoeding. In plaats van de kinderen te leren wat wel en niet mag, in plaats van de kinderen liefde te geven in warmte maar ook in het aangeven van de richting die zij in allerlei situaties moesten gaan, lieten ze de kinderen aan hun lot over. In plaats van de kinderen waar nodig te verbieden en te vermanen, opdrachten te geven om zelfstandig te worden, lieten ze de kinderen kind blijven, zodat ze later in de grote mensen wereld zich geen raad wisten. En die kinderen zitten met een deuk.

Experimenteren...

Jonge mensen zijn altijd aan het experimenteren geweest met vreemde zaken. Wat gebeurt er als ik dit drink, dat ruik, enz. Dat was vroeger ook al zo. Er waren wasmiddelen waar je high van werd, er was solutie - om de banden van je fiets te plakken - waar je high van werd, enz. Ze gebruikten in die tijd niet allemaal LSD of marihuana, maar wel iets anders. Dat is nog steeds het geval. Ouders kunnen dolblij zijn, dat hun kind geen heroine gebruikt, maar misschien heeft het kind al lang de vrij verkrijgbare hoestdrank ontdekt, waarvan je ook gaat hallucineren en in een trip raakt.

En van het een komt het ander...

In het gezin

Ouders kunnen soms heel wisselvallig en onvoorspelbaar op hun kinderen reageren. De ene keer kan één van de ouders heel vriendelijk zijn en de andere keer kan hij of zij zo maar in woede uitbarsten, het kind schoppen of slaan of de huis vol schelden, terwijl het kind geen idee heeft, waarom vader of moeder nu ineens zo boos is. Kinderen kunnen soms doodsbang voor hun eigen ouders zijn.

Kinderen zoeken iemand om mee te praten, maar met vader en moeder kunnen ze niet praten. Of de ouders luisteren (niet echt), of de ouders hebben geen belangstelling, of de ouders hebben direct hun antwoord klaar, of de ouders begrijpen de kinderen niet, of de ouders hebben geen idee in wat voor tijd de jongeren van nu leven.

Agressie en vernederingen - juist ook in het eigen gezin - kunnen zeer grote gevolgen hebben. Meestal hebben ze dat ook. Het kind zoekt liefde en acceptatie en blijft langdurig hopen, dat het thuis eens zo zal worden. Aan de andere kant zoeken veel kinderen de schuld voor het vreemde gedrag van hun ouders bij zichzelf. Omdat vader en/of moeder tegen hen te keer gaan, denken zij, dat zij de schuld en de oorzaak van alle ellende in huis zijn. Zij krijgen een negatief zelfbeeld. Zij krijgen het gevoel: Ik mag er niet zijn. Ik breng ongeluk. Ik verstoort de rust. En hun zelf vertrouwen loopt een enorme deuk op. Je bent jong... en je hebt een deuk! Een deuk in je hart en een deuk in je ziel.

Bijbelse opdracht voor ouders

“Vaders, vit niet op uw kinderen, want dat maakt ze moedeloos.” (Colossenzen 3:21)

“Vaders, maak uw kinderen niet verbitterd¹, maar vorm en vermaan hen bij het opvoeden zoals de Heer dat wil.” (Ephese 6:4)

Letterlijk: *“En de vaders: vertoornt uw kinderen niet, maar voedt ze op in de ‘lering en vermaning’ van de Heer!” (NB)*

Natuurlijk geldt deze opdracht ook de moeders. Ouders zorg ervoor, dat je kinderen niet bitter worden. Anders gezegd: Zorg voor veel liefde voor je kinderen. Het is niet belangrijk dat de ouders weten dat zij van de kinderen houden, de kinderen moeten dit weten.

Ouders vorm je kinderen, maak wat van ze. Als de Bijbel spreekt over **tuchtigen**, houdt dit het volgende in:

- De hele leiding en opvoeding van kinderen (wat betreft de oefening van verstand en moraal, voor welk doel nu eens bevelen en waarschuwingen gebruikt worden, dan berisping en straf). Het omvat ook de oefening van en de zorg voor het lichaam.
- Alles wat ook in volwassenen de ziel opbouwt, vooral door het corrigeren van fouten en beheersen van de hartstochten.
- Onderwijs dat tot doel heeft de deugd te doen toenemen
- Straf. Ook God bestraft het kwaad om mensen tot verbetering te brengen.

Ouders vermaan je kinderen en laat niet alles maar z'n gang gaan:

- Vermaan je kinderen, besteed zorg aan hen en waarschuw hen.
- Ouders voed je kinderen op zoals de Heer het wil!

Opvoeden is meenemen naar volwassenheid, zorgen dat ze als volwassen mensen in het leven kunnen staan.

Studiebijbel: Wanneer vaders hun kinderen met strengheid, maar zonder liefde opvoeden, brengen zij hun kinderen tot opstand of wanhoop (vgl. Col.3:21).

Daartegenover stelt Paulus een opvoeding ‘*in de tuchtiging en terechtwijzing van de Heer*’, d.w.z. dat de ouders zich bij het opvoeden door ‘de Heer’ laten inspireren.

Twee wezenlijke elementen van deze manier van opvoeden zijn de tuchtiging (paideia) en de terechtwijzing of vermaning (nouthesia).

De paideia (opvoeding, tuchtiging, kastijding) vinden we terug in de volgende teksten:

Spreuken 3:11,12 - *Mijn zoon, een berisping van de HEER mag je nooit terzijde schuiven, zijn bestraffing moet je zonder afschuw ondergaan, want de HEER straft wie hij liefheeft, zoals een vader die houdt van zijn zoon.*

Hebreeën 12:5,6 - *‘Mijn zoon, je mag een vermaning van de Heer nooit terzijde schuiven en nooit opgeven als je door hem terechtgewezen wordt, 6 want de Heer berispt wie hij liefheeft, straft elke zoon van wie hij houdt.’*

Hebreeën 12:11 - *Een vermaning lijkt op het moment zelf geen vreugde te brengen, slechts verdriet, maar op den duur plukt wie erdoor gevormd is er de vruchten van: een leven in vrede en gerechtigheid.*

¹ Parorgizete betekent irriteren. Je mag je kinderen niet irriteren.

De bijstelling ‘van de Heer’ maakt duidelijk, dat de vaders hun kinderen niet uit drift moeten slaan. Zie ook 1 Timotheüs 3:4 - *Hij moet zijn huisgezin goed leiden en op een **waardige** manier gezag over zijn kinderen uitoefenen.*

Pesten via PC e.d.

Jongeren kunnen elkaar op een onvoorstelbare manier het leven vergallen, door middel van het moderne pesten. Werd je vroeger op straat nagejauwd, werden er vroeger weleens nare opmerkingen tegen je gemaakt, je wist wie je tegenstander was. Hij stond voor je. Je kende hem en je herkende hem. Je kon hem altijd aanwijzen.

Ouders hebben vaak geen idee wat er via internet gebeurt. Ze weten ook niet wat hun eigen kinderen doen. Als ouders binnenkomen bij hun kinderen, tikken de kinderen snel het cijfer 6 in, waarbij het boogje van de 6 wil zeggen: er buigt zich iemand over mij heen. Of ze typen PAW = Parents are watching, of MKM = Moeder kijkt mee, en ze gaan heel onschuldig verder. En degene die aan de andere kant van de lijn zit, gedraagt zich ook ineens heel keurig.

Bijna een vijfde van de tieners vindt het leuk om online anderen te pesten. Het zijn vaak de zwakke kinderen, die gepest worden. Kinderen met ingezakte schouderjes en bange ogen. Veel kinderen durven hun ouders niet te vertellen, dat ze op deze manier gepest worden.

Tegenwoordig pesten de schoolkinderen elkaar via internet, de PC en de smartphone. De uitdrukkingen die nu gebruikt worden, zijn veel heviger en smeriger dan uit de tijd van hun ouders. Enkele voorbeelden:

- “Ik rijg je aan mijn mes.”
- “Ik zie je donderdag op je eigen begrafenis.”
- “Ik steek je in de brand, greppelslet. Afzender: je ergste nachtmerrie.”
- SMSje aan anorexiapatiënte: “Niet zo waggelen, dikke koe.”
- “Kankerhoer, vuile snol, morgen slaan we je helemaal in elkaar. afz. Anoniempje.”
- “Wij gaan ook lekker meedoen.”

Elke paar minuten kunnen er nieuwe woorden aan toegevoegd worden en aan een kind gesms’t worden.

Of iemand maakt met zijn mobieltje een foto van je en zendt die aan al zijn bekenden door - en jij krijgt hem ook. Als onderschrift staat bij jouw foto: “Vind je niet dat ik lelijk ben?”

Veel ouders geven hun kinderen een computer met internetaansluiting, een smartphone met internet en vaak ook nog een TV op de kamer. Als de kinderen denken dat de ouders slapen, kruipen zij achter de PC en de smartphone blijft de hele nacht aan staan. Jonge kinderen zitten vaak nog tot na middernacht achter de PC. De meeste ouders zijn zo naïef, dat ze denken, dat hun kinderen zich alleen maar met keurige zaken bezig houden. Ouders kunnen zich niet voorstellen, dat hun kinderen zich met slechte zaken zouden bezig houden. Sommige ouders denken, dat als ze de webcam van hun kinderen afgepakt hebben er niets meer kan gebeuren. Ach, de kinderen sluiten hun mobieltje met camera op de PC aan en gaan gewoon verder!

Pesten op school en op het werk

Op sommige scholen worden bepaalde leerlingen geschopt, getrapt en tegen de grond geslagen. Er vinden vuistgevechten plaats, niet alleen tussen jongens, maar ook tussen meisjes, waarbij soms meerdere leerling één leerling murw slaan. Dit alles wordt met een mobiele telefoon opgenomen en later op internet gezet,

zodat iedereen het kan zien. Er wordt geschopt, gekrabbd, geslagen en door de omstanders geroepen: “Schop ze dood.” “Nog een keer.”

Ook op de werkvloer wordt gepest. Met grote en ernstige gevolgen. Klachten als hoofdpijn, slaapproblemen en darmklachten. Een Zweeds onderzoek heeft zelfs uitgewezen, dat 10 tot 15 procent van de zelfdodingen te wijten is aan pesterijen op het werk.

De leerschool..

Bijna 15% van de kinderen is ernstig vermoeid. Een groot deel van de kinderen is angstig en depressief. Meer dan ooit hebben ze voorbeeldfiguren nodig, die hen a.h.w. uit het dal moeten trekken en hen wat zekerheid en duidelijkheid moeten geven. Terwijl de ouders deze voorbeeldfiguren zouden moeten zijn, schieten de ouders vaak ook steeds meer tekort. Ouders hebben vaak geen tijd meer of zijn te moe om nog voldoende aandacht aan hun kinderen te besteden. Kinderen spelen vaak niet meer - zoals vroeger - in de woonkamer, maar op hun eigen kamer, bij TV en PC. Geen wonder, dat de kinderen hun voorbeeldfiguren op TV of op internet zoeken.

Kleine kinderen leren door te kijken naar een voorbeeld, een rolmodel en doen dat na. Zo gaat het ook in de dierenwereld, waar de jongen de ouders nadoen. Zo moeten de kinderen naar hun ouders kijken en van hun ouders leren hoe zij moeten leven. Ze leren zo bepaalde handelingen te verrichten en ze leren het verschil tussen goed en kwaad. Daarnaast hebben ze vriendjes en van die vriendjes leren ze vaak juist wat niet mag. Verkeerde dingen leren ze van vriendjes en vriendinnetjes. Daarom moeten ouders ook altijd kijken en letten op wie de vriendjes en vriendinnetjes van hun kinderen zijn.

Als kinderen agressieve of hufterige ouders hebben, leren de kinderen van hun ouders ook dit slechte gedrag en nemen zij dit over. Zo zie je vaak, dat iemand, die als kind van of door vader of moeder geleden heeft, dat later zelf ook zo weer gaat doen bij de eigen kinderen.

Terwijl de ouders en de grootouders in het verleden rolmodellen - voorbeelden - hadden in bepaalde filmsterren, die bijvoorbeeld heel charmant of liefdevol konden zijn, of die als cowboy heel stoer konden zijn, zo hebben de jongeren van nu rolmodellen in de vorm pornosterren en agressieve figuren, die zoveel mogelijk haat, afgunst, geweld, diefstal, leugen, moord en doodslag gebruiken en daarmee ook nog succes oogsten. Dat kan via de TV en internet. Kinderen kijken eerst nog een uurtje moord en doodslag en moeten dan lief gaan slapen... Een liefdesfilm “wil” niet meer. Men wil nu geweld, moord, doodslag, horror, griezelen, occulte zaken, enz. Zoals mensen vroeger zich konden vereenzelvigen en zich soms gingen gedragen als hun filmheld, zo gaat een aantal jongeren hetzelfde doen.

Een gebroken hart

Veel mensen denken, dat “een gebroken hart” alleen maar een uitdrukking is die iets zegt over het liefdesleven. Als de verking uit is, heb je een gebroken hart. Maar een echt gebroken hart bestaat ook! Het zijn hartklachten (klemmende pijn op de borst en kortademigheid, waardoor het bloed niet goed rondgepompt wordt in het lichaam), die vaak voorafgegaan worden door een grote emotionele schok. Hierdoor komen waarschijnlijk veel stresshormonen in het bloed, die de hartspier vergiften.

Als we praten over een deuk in je leven, kun je ook zeggen, dat zo iemand een gebroken hart heeft, ook al gaat het dan niet over liefdesverdriet. Nu is er iets heel opmerkelijks: de Here Jezus stierf aan een gebroken hart. Voor jou. Hij stierf er letterlijk aan. Vandaar dat er niet alleen bloed uit zijn zij kwam, maar ook water.

Hoofdstuk 4

Je bent jong, maar de duivel ziet je

We zeggen weleens: “Het is of de duivel ermee speelt...” Ons onderwerp is: “**Je bent jong, maar de duivel ziet je.**”

Je hebt een mooie advertentie naar de krant gestuurd. En nou komt het: om de een of andere duistere reden is de advertentie niet geplaatst! Probeert de duivel zo te verhinderen dat er iets tegen hem gezegd gaat worden? Zou satan zo al hebben laten zien, dat hij soms een gevoelige vinger in de pap heeft?

Jonge en oud denkt verschillend over de duivel

Het lijkt dat veel jongeren anders over de duivel denken dan veel ouderen. Terwijl veel ouderen de duivel bezien als een niet bestaand, haast humoristisch wezen, hebben veel jongeren het gevoel, dat ze de duivel soms recht in de ogen hebben gekeken. Het heeft hen verontrust. Ze hebben soms al heel jong dingen meegemaakt, die hen heel angstig gemaakt hebben. Sommigen hebben met glaasje draaien geesten ontmoet en gemerkt, dat de duivel geen speelkameraad is. Anderen hebben gemerkt, dat zij na spiritistische ervaringen, stemmen in hun hoofd kregen, die enge opdrachten gaven, of hen steeds vloeken lieten horen. Sommige jongeren voelen zich na die ervaringen nadrukkelijk aangevallen en belemmerd; niet alleen overdag maar vaak juist ook 's nachts.

Als duivel verkleed om hem weg te jagen

Het dorpje Castrillo de Murcia in Noord-Spanje steekt geen vuurwerk af om de duivel te verjagen. De mannelijke bewoners van het dorp springen als verklede duivels over een paar baby's heen en hoppa, Lucifer is weer voor een jaar verdwenen.

Het babyspringen is een eeuwenoude traditie. Al sinds 1620 wordt dit ritueel uitgevoerd op Sacramentsdag (de tweede donderdag na Pinksteren). Voor het ritueel verkleden alle volwassen mannen van het dorpje zich als de duivel. In geel/rode duivelspakken springen ze over de baby's. Alleen de baby's die het afgelopen jaar geboren zijn, doen mee. Ze worden in groepjes op straat gelegd en de mannen springen vervolgens over ze heen. Alle baby's zijn er dit jaar weer zonder kleerscheuren vanaf gekomen. Ook in andere Spaanse dorpen wordt Sacramentsdag gevierd, maar niet op dezelfde manier. Vaak zijn er optochten en worden er op straat toneelstukken gespeeld.

Ik las eens een reactie van een zekere Marco: Dus geloof in de duivel is gevaarlijke flauwekul. Dat heb ik nou altijd al gevonden. Jammer alleen dat de parasieten op de kansel de duivel hebben verzonnen, omdat ze niks hebben om de schaapjes mee bang te maken.

Pak de christenen aan en je bent meteen van die andere duivel af.

Familiedrama in Tolbert

De rechter citeert de verklaring van de dader, Avi C. uit het psychologisch rapport:

“Ik was zag de duivel grommend uit haar springen, ik ben geslagen en getrapt, de duivel had de kinderen bezeten, ik moest hen bevechten.” Wat is uw reactie daarop?

*Dat zegt zij, dat heb ik niet gezegd.
Maar was er een duivel?
Ik heb de duivel gezien. Hij sprong uit haar.
Hoe zag die duivel er dan uit?*

Een leeuwengezicht maar zonder huid, heel eng. Ik voelde mij beledigd, en toen had ik een schok en ik dacht dat hij achter mij aankwam en toen, waarschijnlijk moest ik die duivel bevechten, had mijn ogen dicht, alles is gebeurd. Wat was realiteit, wat niet, ik weet het niet. Ik voelde mij in het nauw gedreven. Als je dit bij de politie zegt dan zeggen ze dat je gek bent. Jullie geloven dat niet, wij wel.

Ik heb niet tegen de kinderen moeten vechten, de duivel zat zeker niet in de kinderen. Ik had niets tegen de kinderen, ik moest ze geen kwaad doen, het waren schatjes. Ik hield van die kinderen, echt. Ik ging met ze om alsof het mijn kinderen waren.

Internet advertentie

Na drie jaar van werkeloosheid is Patricia Valazquez, een Chileense econome, ten einde raad. In een ultieme poging toch aan het werk te komen, heeft ze via een internetveiling haar ziel aan de duivel te koop aangeboden. "Mijnheer Duivel, als u te voorschijn komt, hier hebt u een kostbare ziel en absoluut goedkoop", aldus de tekst in de advertentie.

De vrouw, tevens moeder van drie kinderen, vroeg als openingsbod omgerekend zo'n 3500 euro. De duivel zelf heeft tot op heden nog niet gereageerd, wel kreeg de vrouw andere reacties. Zo vroeg iemand of 'er garantie bij werd geleverd', terwijl een ander haar ziel wel wilde hebben in ruil voor een tweedehands auto.

Is de duivel slechts "fantasie"?

Wat merken sommige jongeren van de duivel?

Op jongerenfeestjes draaien zij glaasjes, laten zij tafels dansen en roepen zij geesten op. Sommigen zijn door eenmaal hieraan mee te doen volledig in de macht van de duivel terecht gekomen. Sommigen ervaren ineens een ijskoude windvlaag, flikkerende kaarsen en bewegende gordijnen, terwijl ramen en deuren dicht zijn. Er kan ineens een deur open of dicht gaan. Een schilderij kan zomaar van de muur vallen. De spiegel kan zo maar stuk breken. Je merkt dat er één of meer geesten in je kamer zijn binnengekomen. Je merkt meer: ze zijn niet alleen je kamer binnengekomen, ze zijn ook je ziel binnengekomen. Je leven kan gaan lijken op één grote nachtmerrie. Je kunt afschuwelijke dingen in je leven meemaken. Je kunt je zelfrespect en je zelfvertrouwen volkomen kwijt raken. Je kunt stemmen horen en zelfmoordneigingen krijgen. Je kunt jezelf snijden met messen en allerlei afschuwelijke dingen meemaken. In feite open je de poort naar de hel. Dit kan zelfs al na een ogenschijnlijk onschuldig bezoek aan een waarzegster of "strijker", een magnetiseur.

Als je 's avonds naar bed gaat, kun je het gevoel hebben, dat er iemand naast je op je bed zit. In dromen - nachtmerries - kan je bezoeker zich zelfs openbaren. Je kunt vreselijke angstdromen hebben.

Geesten oproepen is niet onschuldig

Het is mogelijk dat je dode mensen kunt zien en zelfs met hen kunt spreken. Het is mogelijk dat je schimmen ziet. Er kunnen mensen in vreemde kleding bij je bed verschijnen. Je kunt zien wat er in de toekomst met allerlei mensen gaat gebeuren.

Er zijn mensen die dergelijke dingen meemaken en er met niemand over durven spreken.

Er zijn muzieksoorten die door de duivel zelf geïnspireerd lijken te zijn. In die liederen wordt de duivel bezongen en geëerd en word je opgeroepen de duivel te volgen en je ziel voor hem open te stellen. Jesaja 14:11 vertelt zelfs, dat de duivel blijkbaar vroeger al gebruik maakte van muziek en van muziekinstrumenten om mensen in zijn macht te krijgen¹. De nakomelingen van Kaïn waren ook al bekend om het gebruik van muziek in hun wereld². Ook in Babel werd muziek gebruikt om mensen te brengen tot het aanbidden van demonen³.

Het verhaal van Robin

Robin werd heks en liet een pentagram in zijn arm branden, dat is de vijfpuntige ster die heksen en satanisten gebruiken. Hij was jong en was op zoek naar zijn identiteit. Hij was op school veel gepest en had daardoor een negatief zelfbeeld. Hij ontmoette andere jongeren die hem lieten zien dat het goddelijke in de natuur zit. Op internet maakte hij studie van de godin die je diende, als je heks werd. Er zijn namelijk niet alleen meisjes en vrouwen die heks zijn, ook jongens en mannen kunnen heks zijn. De heksen beloven trouw aan de godin die zij dienen.

Na verloop van tijd wilde Robin zich losmaken van zijn godin. Toen bleek, dat deze godin niet zo maar een verzinsel was, maar dat hij te maken had met een demon, een boze geest. De boze geesten lieten Robin niet gaan. Kaarsen en lampen gingen zo maar aan en uit. Hij kreeg vreemde pijnen in zijn lichaam. Pas toen hij de Here Jezus als zijn Heiland leerde kennen kwam hij los van de boze machten. Hij had ervaren hoe de duivel naar hem gekeken had en wat dat betekende.

Ook christenen kunnen de duivel ontmoeten

“Ik heb een keer op mijn vorige werk sterk het gevoel gehad dat ik aangevallen werd door de duivel. Er werd mij door een collega/huisgenoot gezegd dat ik maar eens drie maanden niet moest geloven en alles doen wat van God niet mag. Zoals bijvoorbeeld veel naar feesten gaan, jongens ontmoeten en dat ik met verschillende mannen seks moest hebben want dan zou ik in elk geval weten of de seks wel goed is in mijn huwelijk of dat het ergens beter is.

Op zondag lekker uitslapen en leuke dingen doen die dag en dan geen rekening hoeven houden met de kerkdiensten. Dit alles om daarna te beslissen wat ik prettiger vond. Ook mijn bazin begon zich ermee te bemoeien. Ik zei dat het voor mij niet mogelijk is op geen enkele manier om me voor drie maanden van God los te maken en niet meer aan Hem en oude principes te denken en zo te handelen.

Het gesprek heeft zo'n anderhalf uur geduurd maar ik kon maar niet tot ze doordringen dat ik mijn leven fijn vond zo en dat ik niet anders zou willen dan dit. Want wat hebben al die dingen als meerwaarde aan het leven als je leven al mooier is met God. Ze begrepen mij gewoon niet. Maar het werd zo opgedrongen en het gesprek verliep op zo een vervelende manier dat ik daar wel angstig van werd.

Ik ben niet bang voor de duivel want ik weet dat ik God aan mijn kant heb en Hij sterker is dan duivel en dat hij mij zal beschermen maar ik onderschat de duivel ook niet.”

1 Je pracht en praal, en de klank van je harpen, ze worden dit dodenrijk binnengebracht. Wormen zijn je bed, maden je deken.

2 Genesis 4:21 - Zijn broer heette Jubal; hij werd de stamvader van allen die op de lier of de fluit spelen.

3 Daniël 3:5 - Zodra u de muziek hoort van hoorn, panfluit, lier, luit, citer, dubbelfluit en andere instrumenten, valt u op uw knieën neer en buigt u in aanbidding voor het gouden beeld dat koning Nebukadnessar heeft opgericht.

De duivel en de moderne charismatische beweging

In de zogenaamde Toronto beweging werd een Glory School gegeven door de profetes Patricia King. Deze dame leert dat we Gods heerlijkheid moeten laten zien door ons te bekwamen in het doen van tekenen en wonderen. In haar cursus kun je dit leren. In de cursus kun je ook leren om engelen te zien. Zelfs moeten de cursisten leren om voorwerpen op afstand te bewegen. Zij zegt, dat als de duivel mensen kan helpen om voorwerpen te laten bewegen, dit met God ook moet kunnen. Ze gaat zelfs zover, dat ze zegt, dat christenen ook moeten leren zweven en vliegen - niet met een vliegtuig, maar gewoon met hun armen.

De Here Jezus Zelf zei eens: *Niet iedereen die "Heer, Heer" tegen mij zegt, zal het koninkrijk van de hemel binnengaan, alleen wie handelt naar de wil van mijn hemelse Vader. Op die dag zullen velen tegen mij zeggen: "Heer, Heer, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd, hebben wij niet in uw naam demonen uitgedreven, en hebben wij niet vele wonderen verricht in uw naam?" En dan zal ik hun rechtuit zeggen: "Ik heb jullie nooit gekend. Weg met jullie, wetsverkrachters!"* (Mattheus 7:21-23)

Jezus en de demonen

"Ze kwamen aan de overkant van het meer, in het gebied van de Gerasenen. Toen hij uit de boot gestapt was, kwam hem meteen vanuit de grafspelonken een man tegemoet die door een onreine geest bezeten was en in de spelonken woonde. Zelfs als hij vastgebonden was met een ketting kon niemand hem in bedwang houden. Hij was al dikwijls aan handen en voeten geketend geweest, maar dan trok hij de kettingen los en sloeg hij de boeien stuk, en niemand was sterk genoeg om hem te bedwingen. En altijd, dag en nacht, liep hij schreeuwend tussen de rotsgraven en door de bergen en sloeg hij zichzelf met stenen. Toen hij Jezus in de verte zag, rende hij op hem af en viel voor hem neer, en luid schreeuwend zei hij: 'Wat heb ik met jou te maken, Jezus, Zoon van de allerhoogste God? Ik bezweer je bij God: doe me geen pijn!' Want hij had tegen hem gezegd: 'Onreine geest, ga weg uit die man.' Jezus vroeg hem: 'Wat is je naam?' En hij antwoordde: 'Legioen is mijn naam, want we zijn met velen.' Hij smeekte hem dringend om hen niet uit deze streek te verjagen.

Nu liep er op de berghelling een grote kudde varkens te grazen. De onreine geesten smeekten hem: 'Stuur ons naar die varkens, dan kunnen we bij ze intrekken.' Hij stond hun dat toe. Toen de onreine geesten de man verlaten hadden, trokken ze in de varkens, en de kudde van wel tweeduizend stuks stormde de steile helling af, het meer in, en verdronk in het water. De varkenshoeders sloegen op de vlucht en vertelden in de stad en in de dorpen wat ze hadden meegemaakt, en de mensen gingen kijken wat er was gebeurd. Ze kwamen bij Jezus en zagen de bezetene daar zitten, gekleed en bij zijn volle verstand, dezelfde man die altijd bezeten was geweest door het legioen, en ze werden door schrik bevangen. Degenen die alles gezien hadden, legden uit wat er met de bezetene en met de varkens was gebeurd.'" (Marcus 5:1-16)

We zien een man die geketend is en die tussen de graven, op het kerkhof woont en die zichzelf verwondt. Tegenwoordig hebben we daar mooie woorden voor zelfverminking: zelfmutilatie of automutilatie. God wenst niet dat de mens lijdt, maar dat hij leeft. Satan is erop uit om Gods schepping te vernietigen. Hij zet mensen aan om zichzelf te verwonden.

Niemand was in staat deze arme bezetene te bedwingen of te helpen. De demonen wilden ook niet dat hij door Jezus geholpen zou worden, de enige die in deze situatie uitkomst kon bieden. Nadat Jezus de demonen uitgedreven had, trad een enorme verandering bij de man op. Hij werd rustig, goed bij zijn verstand en goed gekleed.

Wat is de les? Dit is geen verhaal dat alleen tweeduizend jaar geleden kon gebeuren. Het kan nog steeds, de Heer is machtig.

Een volgeling van de duivel uit de Bijbel

“Ze (Barnabas en Paulus) reisden het hele eiland rond tot ze in Pafos kwamen, waar ze een Joodse magiër aantroffen, een valse profeet die Barjesus heette en tot het gevolg behoorde van Sergius Paulus, de proconsul. Sergius Paulus, een verstandig man, liet Barnabas en Saulus bij zich komen omdat hij meer wilde horen over het woord van God. Maar Elymas, zoals Barjesus ook wel werd genoemd—want Elymas betekent ‘magiër’ –, stelde zich tegen hen teweer en probeerde de proconsul van het geloof af te houden. Daarop keek Saulus (die ook bekendstond als Paulus) hem strak aan, en vervuld van de heilige Geest zei hij: ‘U bent een bedrieger, een gewetenloze oplichter, een kind van de duivel en een vijand van elke vorm van gerechtigheid. Hoe durft u de rechte wegen van de Heer te veranderen in kronkelpaden? Let op: de hand van de Heer zal u treffen, u zult blind zijn en voorlopig geen zonlicht meer zien.’ Onmiddellijk werd alles donker om hem heen, zodat hij tastend zijn weg moest zoeken en anderen moest vragen of ze hem wilden leiden.” (Handelingen 13:6-11)

Het gaat over een magiër met de naam “zoon van Jezus”, een naam die mooi klinkt en daarom zo gevaarlijk is. De vlag van zijn naam dekt de lading niet. Hij is in de greep van de duivel. Deze man probeerde anderen bij de Here Jezus vandaan te houden.

Bevrijding uit de macht van de duivel

“Ook enkele rondtrekkende Joodse geestenbezweerders probeerden boze geesten uit te drijven door het uitspreken van de naam van de Heer Jezus. Ze zeiden: ‘Ik bezweer jullie bij Jezus, die door Paulus wordt verkondigd!’ Het waren de zeven zonen van Skevas, een Joodse hogepriester, die dit deden. Maar de boze geest gaf hun ten antwoord: ‘Jezus ken ik, en Paulus ook, maar wie zijn jullie?’ De man die door de boze geest bezeten was, sprong op hen af en ging hen met zo veel geweld te lijf dat ze naakt en gewond uit het huis wegluchtten. Alle Joodse en Griekse inwoners van Efeze hoorden van dit voorval, dat hen met diep ontzag vervulde; allen prezen en eerden de naam van de Heer Jezus. Veel nieuwe gelovigen kwamen in het openbaar hun praktijken opbiechten. Onder hen waren ook velen die magie hadden bedreven, maar die nu hun boekrollen verzamelden en publiekelijk verbrandden. Toen de waarde ervan werd berekend, kwam men uit op een bedrag van vijftigduizend zilverstukken.” (Handelingen 19:13-19)

Het gaat hier om een schijnbaar onschuldige handeling, het uitdrijven van boze geesten door schijnbaar vrome Joden, die gebruik maakten van de Naam van Jezus. Maar de boze geest luisterde niet naar hen, maar begon hen aan te vallen en ze maakten zich naakt en gewond uit de voeten.

De omstanders waren natuurlijk hevig geschrokken. Ook zij hadden zich met occulte zaken bezig gehouden. Velen gingen in Naam van Jezus geloven en ze beleden hun schuld en hun verboden praktijken. Daar bleef het niet bij, ze deden ook fysiek afstand van hun occulte boekrollen.

Voorbeeld uit mijn eigen leven

Als kind heb ik ook een aantal nare ervaringen met de duivel gehad. Ik wilde gelovig zijn, maar ik heb vele keren het gevoel gehad, dat de duivel door het raam mijn kamer binnenkwam en mij grote angstgevoelens bezorgde. Vreselijke nachtmerries waarin de satan er angstaanjagend uitzag en het op mij gemunt had.

Ja, satan kan mensen vreselijk bang en ongerust maken.

In de greep van de duivel

Heb jij de duivel gezien of heb je gemerkt dat hij jou gezien heeft? Heb je soms het gevoel dat er meer van hem in je leven is? Heb je soms het gevoel dat je in zijn greep bent en dat hij je niet wil loslaten?

Heb jij de gedachte, dat je schuldig bent aan het werk van de duivel in je leven? Heb je het idee dat je zelf de duivel uitgelokt hebt? Dan ben je schuldig en zul je je schuld aan de Heer moeten belijden.

Een grote verandering

De Here Jezus is gekomen om de macht van de duivel te verbreken. *“Wie zondigt komt uit de duivel voort, want de duivel heeft vanaf het begin gezondigd. De Zoon van God is dan ook verschenen om de daden van de duivel teniet te doen.”* NBG: *“Wie de zonde doet is uit de duivel, want de duivel zondigt van den beginne. Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.”* (1 Johannes 3:8)

Als jij op dit gebied hulp nodig hebt, dan kun je contact opnemen met:

De Hoop

<http://www.dehoop.org/>

ggz voor jeugd en voor volwassenen

Dordrecht, Amersfoort, Houten, Rotterdam, Tholen

tel. 078 61 11 111

en/of

stichting **Voorkom**

<http://www.voorkom.nl/>

verslavingspreventie

Houten

tel. 030 - 63 73 144

Natuurlijk kun je in de eerste plaats hulp zoeken bij je eigen dominee/voorganger, als je die hebt.

Hoofdstuk 5

Je bent jong en je hebt een kort lontje

“Beter een geduldig mens dan een vechtjas, beter zelfbeheersing dan een stad veroveren.” (Spreekwoorden 16:32)

Wat is een kort lontje?

Een kort lontje is een uitdrukking die wil zeggen dat iemand snel geïrriteerd en boos is. Het is een ander woord voor geen geduld hebben. Het is iemand die snel opvliegt als er iets is dat hem niet zint. Zo iemand begint gelijk te schelden als er iets vervelends gebeurt. Misschien herken je dit wel. Iemand stoot bijvoorbeeld per ongeluk tegen je aan bij de kassa. Dat is niet leuk, maar is het dan normaal om meteen te gaan schelden?

“Let eens wat beter op!” (met de nodige scheldwoorden). Vrijwel iedereen overkomt het wel eens. In het verkeer, in de rij voor de kassa of op straat: mensen reageren overdreven geïrriteerd en hebben steeds vaker een zogenaamd kort lontje. Bijna iedereen (90%) stoort zich aan dit soort gedrag en maar liefst 84% van de mensen vindt dat anderen sneller geïrriteerd reageren dan 10 jaar geleden.

Iedereen ergert zich wel eens aan kleine dingen. Als je een nachtje slecht geslapen hebt, gespannen bent voor een moeilijk tentamen of gewoon een ochtendhumeur hebt, kunnen de geringste irritaties je behoorlijk raken. Waarschijnlijk heb je al iemand uitgescholden, ergens tegenaan geschopt of een handgebaar gemaakt voordat je er erg in hebt. Dit maakt het er natuurlijk niet gezelliger op in onze samenleving.

Korte lontjes in Nederland

Uit onderzoek dat TNS NIPO in augustus 2005 uitvoerde in opdracht van SIRE, blijkt dat korte lontjes het meest voorkomen in het verkeer (61%), en dan betreft het vooral mannen die geïrriteerd reageren op andere weggebruikers (48%). Deze “andere weggebruikers” zijn waarschijnlijk voornamelijk vrouwen, want zij geven aan zich altijd netjes te gedragen in het verkeer, maar toch bijna twee keer zo vaak geconfronteerd te worden met asociale reacties van anderen in het verkeer als bijvoorbeeld op straat...

Adri de Vries, directeur van SIRE: “We leven boven op elkaar, hebben weinig ruimte, zijn bijzonder assertief en claimen direct ons recht. Je recht halen is de norm, anders ben je een loser.”

Ook zijn er verschillen in geïrriteerd gedrag van man en vrouw. Mannen kiezen voor gebaren maken en schelden, vrouwen kiezen voor mopperen en nukken.

Voorbeelden van korte lontjes

Voor veel mensen is het voorbeeld van de korte lontjes: De islamieten, die zich heel snel beledigd voelen en mensen uit andere culturen die heel snel menen, dat zij niet met respect behandeld worden. Als reactie komen dan de korte lontjes te voorschijn en kunnen er doden vallen. Denk maar aan de reactie die er was op de cartoons uit Denemarken.

Op internet bij SIRE wordt een aantal voorbeelden gegeven van korte lontjes:

Je zit in de trein en bent je abonnementskaart of OV-kaart vergeten. De conducteur komt en geeft je een boete. Wat doe je? Bedank je hem vriendelijk, erken je dat het stom van je was om je spullen te vergeten, of maak je de conducteur duidelijk dat hij het aan zichzelf te danken heeft als hij binnenkort door een stel mensen in elkaar geramd wordt, omdat hij het zelf uitlokt?

Je zit in de auto en rijdt op de grote weg. Hoe hard je ook rijdt, er blijft steeds een vent een paar meter achter je hangen met zijn auto. Wat doe je? Ga je naar rechts en laat je je snelheid langzaam zakken of zet je je schrap en trap je ineens voluit op de rem, zodat je opjager wel tegen je aan moet botsen, terwijl je weet, dat de bekeuring voor hem is en niet voor jou?

Iemand vraagt je om een vuurtje en is in staat om je zo maar in elkaar te slaan als je zegt, dat je het niet hebt.

Iedereen raakt wel eens geïrriteerd. Bijvoorbeeld op straat, op school of in een winkel. Soms scheld je dan iemand uit. Of je steekt je middelvinger op naar iemand. Of de dokter wordt in elkaar geramd, omdat hij niet snel genoeg kleine Joessoef bezocht heeft en hem niet meteen beter gemaakt heeft. Of een patiënt gaat met de dokter op de vuist, omdat het spreekuur uitloopt. Of de patiënt spuugt de doktersassistente in het gezicht, omdat de patiënt niet direct geholpen kan worden.

Hoewel het vaak dit soort korte lontjes zijn, blijkt dat een aantal jongeren deze voorbeelden niet eens zo interessant vindt. De vraag is dan welke verhalen zij wel interessant vinden!

Korte lontjes door de opvoeding?

In vroeger tijden werd er meer tijd en aandacht in het gezin besteed aan de opvoeding. Ouders voedden hun kinderen op. Als je op school straf gekregen had, hoefde je je thuis niet te beklagen, want je moeder zei: “Dan zul je het wel verdiend hebben.” Je vader zei: “Als je niet gauw maakt dat je wegkomt, krijg je van mij ook nog een oplawaai.”

In vroeger tijden vonden kinderen het vreselijk als ze thuis een bepaald soort briefje moesten laten tekenen, nl. dat de ouders op de hoogte waren van het feit, dat hun kind zich op school had misdragen. Ik denk dat ik niet de enige was, die de handtekening van mijn moeder feilloos kon namaken. Dat scheelde dan weer...

Als je vroeger uit de klas gestuurd werd en je moest op de gang staan, was je bang dat het hoofd van de school langs zou komen en hij je extra straf zou geven. Helemaal verschrikkelijk was het als je van school gestuurd was. Wat moest je thuis zeggen? Een paar uur in de stad rondzwerven was geen probleem, maar je was wel bang, dat de politie je zou oppakken omdat je spijbelde.

Tegenwoordig is het toch ideaal als je een paar dagen van school gestuurd wordt? Kun je even een paar dagen bezig zijn met je hobby's en dergelijke. Zo is het toch ook geen straf als je vader of je moeder je naar je kamer stuurt? Als het ergens gezellig is, is het toch zeker op je kamer? En opvoeden is toch niet meer iets voor moderne ouders? Dat moet de school maar doen of die lui van de kerk...

En zo zitten wij in Nederland met de gevolgen van een vader die weinig of geen tijd had voor zijn kinderen en van een moeder die ook buitenshuis wilde werken en werd de kinderen niet geleerd om wat te doen aan hun korte lontje.

Veel kinderen en volwassenen hebben – denk ik – van nature een kort lontje. Kijk maar hoe sommige kinderen spelen en hoe ze de boel kunnen terroriseren. Als dit door hun ouders afgeleerd wordt, worden

het prettige mensen in de maatschappij en is het leuk om hen als vrienden te hebben. Als dit niet wordt afgeleerd, lijken ze te denken, dat het normaal is dat ze met zo'n kort lontje rondlopen en in feite de hele boel terroriseren. Dat woord kies ik met opzet: terroriseren. Zij zijn ook een soort terroristen, ook al hebben ze niet allemaal een pistool bij zich.

Er zijn al heel wat demonstraties geweest tegen de korte lontjes: tegen zinloos geweld. De korte lontjes verander je niet door demonstraties tegen zinloos geweld – iets wat altijd na afloop geschiedt en dus te laat – maar door een verlate opvoeding.

Korte lontjes in de Bijbel

Beter een geduldig mens dan een vechtjas, beter zelfbeheersing dan een stad veroveren. Spreuken 16:32

Van de Hor trokken ze verder in de richting van de Rode Zee; ze moesten immers om Edom heen trekken. Maar onderweg werd het volk ongeduldig. 'Waarom hebt u ons weggehaald uit Egypte?' verweten ze God en Mozes. 'Om ons in de woestijn te laten sterven? We hebben geen brood en geen water, en we kunnen dit ellendige eten niet meer zien.' Numeri 21:4,5

Wie ongeduldig is, is kort van geduld, hij heeft een kort lontje. Het tegenovergestelde is veel geduld hebben, niet snel aangebrand zijn.

Vandaag wil ik deze uitdrukking een beetje wijzigen. Ik wil een beetje ouderwets doen. Het lijkt namelijk wel of alleen de moderne jonge mens een kort lontje heeft, maar dat is beslist niet waar. De ouderen konden er vroeger ook wat van. Men gebruikte toen alleen een andere uitdrukking. Men zei: *“Zijn neusvleugels begonnen te trillen”* of *“Hij begon te snuiven met z'n ademhaling.”* Als dat vroeger gebeurde, wisten de omstanders, dat ze beter een straatje konden omlopen.

Tegenover een kort lontje staan de woorden geduldig, vriendelijk en beheerst.

Jonge christenen en een kort lontje

Christenen zijn mensen, die iets bijzonders met God hebben. Dat is wat een aantal jongeren hier vandaag aan hun vrienden willen vertellen. Zij willen je zeggen, dat ze iets bijzonders met God hebben, omdat ze een heel bijzondere band met Hem hebben.

1. De band met God

Hij is onze hemelse Vader. Zo leerde de Here Jezus zijn discipelen bidden. Hij wil onze vader zijn, maar wij moeten er zelf ook voor kiezen om Hem als onze Vader te erkennen. Wij moeten de brug tot het Vaderhart van God aanvaarden: de Here Jezus. Hij is degene die Zijn leven gaf als betaling van de straf die anderen zouden moeten ondergaan.

2. Hoe is God?

Het eerste deel van de Bijbel, het deel dat wij het Oude Testament noemen, is oorspronkelijk bijna geheel in het Hebreeuws geschreven. Het tweede deel, dat wij het Nieuwe Testament noemen, is in het Grieks geschreven. Deze beide oude talen, Hebreeuws en Grieks, hebben heel vaak prachtige uitdrukkingen, waarmee bepaalde gedachten duidelijk gemaakt worden.

Van God staat er in de Bijbel, dat Hij geduldig is. Geduldig is een heel bijzondere uitdrukking. Vroeger heette dat “*lankmoedig*”¹. In het Hebreeuws staan hier eigenlijk twee woorden: *èrèch* en *appajiem*. Het woord *èrèch* betekent eigenlijk “*lang*”. Het woord *appajiem* is afgeleid van het korte Hebreeuwse woordje “*aph*” dat eigenlijk gewoon “*neus*” betekent. Het moet echter niet altijd met *neus* vertaald worden. Het wordt soms gebruikt in een betekenis die wij in onze taal “*toorn*”, of “*woede*” noemen. Hoe kan het woord *neus* nou gebruikt worden voor “*woede*”? Heel eenvoudig. Als bij ons iemand in woede ontsteekt, zeggen wij soms ook, dat zijn neusvleugels beginnen te trillen, of dat hij met zijn neus begint te snuiven.

Het Hebreeuwse woord “*aph*” betekent echter niet alleen je hele neus, maar ook je neusgaten en je neusvleugels. Dit woord “*aph*” wordt soms op een manier gebruikt, dat wij haast een beetje zouden glimlachen. In Genesis 3:19 lezen wij “*Zweten zul je voor je brood...*” (NBV) In de NBG stond: “*In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten...*” Letterlijk staat er in het Hebreeuws: “*Met het zweet in je neusgaten zul je je brood eten...*” (NB) Zoals wij zeggen: ‘wie zijn neus schendt, schendt zijn aangezicht’, zo heeft de neus hier ook de betekenis van: je gezicht.

Nu wordt er van God gezegd, dat Hij *èrèch appajiem* is. Letterlijk vertaald wil dat eigenlijk zeggen, dat Hij een lange neus heeft. We begrijpen natuurlijk best, dat het hier niet echt gaat over een lange neus. Het wil zeggen, dat Hij niet zo snel boos is. Hij kan wel boos worden en Hij wordt soms ook boos, maar niet zo snel. Hij gaat niet zo snel vlugger ademhalen en Zijn neusvleugels beginnen niet zo snel te trillen. Ook begint Hij niet zo snel van boosheid te snuiven. Zoals wij zeggen, dat iemand “*lange tenen*” kan hebben, en dan snel op zijn teentjes getrapt kan zijn, zo wordt van God gezegd, dat Hij een lange neus heeft en wordt bedoeld, dat Hij niet snel boos is.

Deze God kennen velen hier als hun hemelse Vader. Zij houden van Hem en zij weten, dat Hij van hen houdt. Zij voelen zich wederzijds heel sterk aan Hem verbonden. Ze hebben iets van Hem geleerd. Ze hebben heel veel van Hem geleerd. Ze zijn door Hem nog eens een keer op een heel bijzondere wijze opgevoed. Zij hebben gemerkt, dat God aan hun karakter geschaafd heeft. Vooral ook aan dat korte lontje.

Gods geduld voor jou

2 Petrus 3:9 - *De Here talmt niet met de belofte, al zijn er, die aan talmen denken, maar Hij is lankmoedig jegens u, daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan, doch dat allen tot bekering komen.* (NBG)

2 Petrus 3:9 - *De Heer is niet traag met het nakomen van zijn belofte, zoals sommigen menen; hij heeft alleen maar geduld met u, omdat hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.* (NBV)

Het Griekse woord voor geduld is *makrothume*. Het betekent, dat je de moed niet verliest, dat je geduldig en dapper volhoudt als er tegenslagen zijn. Het betekent, dat je geen wraak neemt als iemand je op een vervelende manier behandelt. Je wordt niet snel boos.

Redding

Tijdens de watersnood in februari 1953 was eens een vroom man in huis, toen het water snel begon te stijgen. Hij vluchtte naar de eerste verdieping. Er kwam een bootje langs om hem te redden. ‘Kom in mijn boot, dan breng ik je in veiligheid’, zei de schipper. ‘Nee, ik bid tot God om redding. Mijn leven lang heb ik Hem trouw gediend, nu zal Hij mij zeker redden,’ antwoordde de man in het huis. En de boot voer verder...

¹ Exodus 34:6 - *De HEER ging voor hem langs en riep uit: ‘De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig...*

Het water bleef stijgen, zodat de vrome man het dak op moest vluchten. Toen kwam er een helikopter. De piloot zei: 'Kom mee, in de helikopter ben je veilig.' Maar de man antwoordde: 'Nee, ik bid tot God om redding. Mijn leven lang heb ik Hem trouw gediend, nu zal Hij mij zeker redden.'

De helikopter vloog verder en de vrome man bleef in het huis achter. Het water bleef stijgen en de man verdronk.

Hij kwam in de hemel en vroeg aan God, waarom Hij hem niet geholpen had. Dat deed Ik wel, zei God. Eerst stuurde ik een boot, toen een helikopter, maar je weigerde steeds om in te stappen en hulp te aanvaarden. Wat had ik nog meer moeten doen?

Zo ook vandaag. God biedt je Zijn redding aan. Eerst kwam de boot, toen er voor je gezongen werd. Toen kwam de helikopter tijdens deze preek. En wat doe je?

Als je na afloop wilt napraten, stap op de jongeren af, die een naamkaartje dragen.

Hoofdstuk 6

Je bent jong en nu...

*Welzalgig zij, die onberispelijk van wandel zijn,
die in de wet des HEREN gaan.
Welzalgig zij, die zijn getuigenissen bewaren,
die Hem van ganser harte zoeken;
die ook geen onrecht plegen,
(maar) wandelen in zijn wegen.
Gij hebt uw bevelen geboden,
opdat men die ijverig onderhoude.
Och, dat mijn wegen vast waren
om uw inzettingen te onderhouden.
Dan zou ik niet beschaamd staan,
als ik op al uw geboden zie.
Ik zal U loven in oprechtheid des harten,
wanneer ik uw rechtvaardige verordeningen leer.
Uw inzettingen zal ik onderhouden;
verlaat mij niet geheel en al.*

*Waarmede zal de jongeling zijn pad rein bewaren?
Als hij dat houdt naar uw woord.
Ik zoek U met mijn ganse hart,
laat mij niet van uw geboden afdwalen.
Ik berg uw woord in mijn hart,
opdat ik tegen U niet zondige.
Geprezen zijt Gij, HERE;
leer mij uw inzettingen.
Met mijn lippen verkondig ik
alle verordeningen van uw mond.
In de weg uwer getuigenissen verblijd ik mij
als over allerlei rijkdom.
Uw bevelen zal ik overdenken
en op uw paden zal ik letten.
In uw inzettingen zal ik mij verlustigen,
uw woord zal ik niet vergeten.*

Psalm 119:1-16

Dit is een preek voor jonge mensen en over jonge mensen. Een preek ook voor mensen die eens jong geweest zijn en dus ook over deze mensen en hun jeugd. Maar ook over hoe zij nu met de jeugd dienen om te gaan.

Een aantal zal het onderwerp voor deze studie waarschijnlijk aangevuld hebben: Je bent jong en je wilt wat...

Het doel van deze Psalm

Het gaat erom, dat wij – jongeren en ouderen – de volmaakte weg gaan en leven naar de wil van onze Heer. Dat houdt in, dat wij luisteren naar wat de Heer zegt en ons daaraan houden.

Het gaat erom, dat wij gaan inzien, dat wij – omdat wij gelovigen zijn – dan pas echt gelukkig kunnen zijn.

Het gaat om de vraag hoe je, als je jong bent, een zuiver en goed leven kunt hebben.

Het gaat erom, dat wij de vreugde inzien van wat God ons leert en dat wij doen wat Hij van ons vraagt.

In de NBG vertaling wordt in vers 7 gesproken over “*verordeningen*”, dat zijn geboden, waarvan je de logica inziet, waardoor het niet zo moeilijk lijkt om ze te houden. Het Hebreeuwse woord is mishpatim.

In vers 5 wordt gesproken over “*inzettingen*”. Het Hebreeuwse woord hiervoor is chukim, dat zijn opdrachten, waarvan je de logica niet inzet, maar waaraan je je toch dient te houden.

Wij moeten bereid zijn ons aan beide soorten geboden te houden, de geboden waarvan we het nut en de logica inzien en de geboden waarvan we het nut en de logica niet inzien.

Het leven is een zegen

Voor sommige jongeren en ouderen heeft het leven niets moois meer te bieden. Zij vinden het leven niet mooi. Zij zijn niet blij. Zij zijn niet dankbaar dat zij leven. Zij hebben weinig positieve gevoelens als het gaat om God, ouders en hun eigen leven.

Ook zij moeten weten, dat het leven een zegen is. Voordat jij geboren werd, waren er mensen, die zeiden: “Wie durft in deze tijd nog een kind op de wereld te zetten?” Met die vraag zijn ook jouw ouders geconfronteerd. Misschien zijn er wel mensen geweest, die hen verweten hebben, dat het onverantwoordelijk was wat ze deden, door onderweg te zijn naar jouw geboorte en jouw leven.

En toch: je ouders durfden het. Zij durfden het leven aan. Zij waren hoopvol gestemd en daar hoorde jij ook bij.

Je bent gewild...

- door je ouders
- door God

Je bent geen “ongelukje”. Ook al heeft ooit iemand tegen jou gezegd, dat je er niet had moeten zijn, je moest er wèl zijn. Zelfs als je ouders je eigenlijk niet gewenst hadden, ben je er toch, omdat God wilde, dat je hier zou zijn. Dan moet je heel goed weten, dat God jou gewenst heeft! Dat is het mooiste en het belangrijkste dat je ooit kunt en moet weten.

Jij en je ouders

In Exodus 20 staan de zogenaamde “*tien geboden*”. Te midden van de volgende geboden, staat de opdracht, dat wij onze ouders dienen te eren.

20: 8 Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt;

20:13 Gij zult niet doodslaan.

20:14 Gij zult niet echtbreken.

En dan:

20:12 Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HERE, uw God, u geven zal.

NBV: “Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal.”

Terwijl de NBV graag over “je” en “jij” spreekt, wordt hier over “u” gesproken. Zo wordt duidelijk gemaakt, dat dit gebod niet alleen voor jonge kinderen en jonge ouders is, maar ook voor kinderen die zelf al volwassen zijn en inmiddels reeds oude(re) ouders hebben.

Het Boek: “Heb eerbied voor uw vader en uw moeder, dan krijgt u een lang en goed leven in het land dat de HERE, uw God, u zal geven.”

Dit is niet slechts een gebod voor Joodse jeugd, maar ook voor de christen-jeugd. Hoe weten we dat? De apostel Paulus schrijft aan de christenen van Ephese en van Colosse en wil, dat zijn brieven ook in andere gemeenten voorgelezen worden. Heel duidelijk schrijft hij:

“Kinderen, weest uw ouders gehoorzaam in de Here, want dat is recht. Eer uw vader en uw moeder (dit is immers het eerste gebod, met een belofte), opdat het u welga en gij lang leeft op aarde.” (Ephese 6:1-3)

“Kinderen, gehoorzaamt uw ouders in alles, want dit is welbehagelijk in de Here.” (Colossenzen 3:20)

Eert uw vader en uw moeder - wat betekent dit?

Je behoort hen met woorden en daden te tonen dat je hen gehoorzaam bent, hen liefhebt en veel om hen geeft. Ook als je met anderen over je ouders spreekt, behoort je dit met respect te doen!

Waarom moet je je ouders eren?

- Zij hebben je het leven gegeven.
- Zij zijn door God boven je gesteld.
- Zij hebben je opgevoed en voor je gezorgd; Zij hebben je liefde gegeven, alles voor je betaald, om je gelachen en om je gehuild, zij zijn bezorgd om je geweest als je ziek was, enz.

Ouders behoren hun kinderen niet te verbitteren.

“En gij, Vaders, verbittert uw kinderen niet, maar voedt hen op in de tucht en in de terechtwijzing des Heren.” (Ephese 6:4)

Paulus heeft ook iets te zeggen tegen de vaders, die zich eerder schuldig zullen maken aan wat hier over verbittering gezegd wordt, dan moeders. Toch zullen wij moeten bedenken, dat de moeders weliswaar niet

genoemd worden, maar dat dit niet betekent, dat de moeders een vrijbrief hebben voor de wijze waarop zij met hun kinderen kunnen omgaan.

De ouders zullen in de opvoeding iets van de Here Jezus moeten laten zien aan hun kinderen. Dat is:

1. liefhebben zoals de Heer ons liefheeft
2. tuchtigen zoals de Heer ons tuchtigt

In ons geestelijk leven probeert de Heer ons niet te ontmoedigen en niet teleur te stellen of te kwetsen. Hij staat niet als een arrogante Vader boven ons, maar toont ons duidelijk Zijn liefde en bewogenheid. Zo dienen ouders met hun kinderen om te gaan.

En als je nou een dominante moeder hebt gehad, als je nou een niet zo liefdevolle moeder had, als je een vader had, die meer tijd aan zijn werk besteedde dan aan jou, die meer op de sportschool zat dan met jou te spelen, als je een vader had die meer achter zijn computer zat, dan dat hij tijd voor jou had, dan heb je een slechte vader en/of een slechte moeder gehad, maar... dan nog moet je hen eren en geen kwaad van hen spreken, maar hen met liefde en respect behandelen!

Dat is de wil van God. Dat is geen opdracht voor mensen-van-de-wereld, want die zullen daar meestal om lachen. Dat is een opdracht voor mensen, die met God en vanuit de Bijbel willen leven. Voor hen gelden andere maatstaven en andere regels dan voor ongelovigen. Christenen zullen net als Joden altijd - ongeacht hoe hun vader en moeder ook geweest zijn - de opdracht van God moeten gehoorzamen: heb je ouders lief, eert hen en heb respect voor hen.

Kijk niet alleen naar waarin je ouders tekort geschoten zijn, kijk ook naar de zegeningen die zij je geschonken hebben. Zij hebben je het leven gegeven, zij hebben je eten, drinken en kleding gegeven. Zij hebben gezorgd dat je naar school kon. Zij hebben gezorgd, dat je een bed had om in te slapen. Zij hebben zoveel dingen wél gedaan, dat je niet alleen moet kijken, naar wat ze niet gedaan hebben.

Ook onze geestelijke ouders

Onder onze vader en moeder moeten wij niet alleen onze lichamelijke ouders verstaan, maar ook de man of vrouw, die ons bij de Here Jezus gebracht heeft en/of degene, die ons geholpen heeft geestelijke voeding te krijgen en geestelijk te groeien in ons geloofsleven en in onze Bijbelkennis en in het leven met de Heer.

Een aantal teksten:

Een voorbeeld over eer tonen voor je ouders:

“Toen Batseba bij koning Salomo binnentrad om tot hem over Adonia te spreken, rees de koning op om haar tegemoet te gaan, en boog zich voor haar neer; daarna zette hij zich op zijn troon en liet een zetel plaatsen voor de koningin-moeder, en zij zette zich aan zijn rechterhand.” (1 Koningen 2:19)

Nog een tekst over ontzag hebben voor je ouders:

“Ieder zal voor zijn moeder en zijn vader ontzag hebben en mijn sabbatten houden: Ik ben de HERE, uw God.” (Leviticus 19:3)

Je moet je ouders blij en gelukkig maken:

“De vader van een rechtvaardige verblijdt zich zeer, wie een wijze verwekte, verheugt zich over hem. Mogen uw vader en uw moeder zich verheugen, moge zij, die u baarde, zich verblijden.” (Spreuken 23:24,25)

Je moet naar je ouders luisteren en hen gehoorzamen:

“Hoor, mijn zoon, de tucht van uw vader en verwerp de onderwijzing van uw moeder niet; want zij zijn een liefelijke krans voor uw hoofd, een keten voor uw hals.” (Spreuken 1:8,9)

“De dwaas versmaadt de tucht van zijn vader, maar wie de terechtwijzing ter harte neemt, is verstandig.” (Spreuken 15:5)

“Luister naar uw vader, die u heeft verwekt; veracht uw moeder niet, wanneer zij oud geworden is.” (Spreuken 23:22)

Je bent jong en je wilt uit, maar je mag niet van je ouders. Wat nu?

Je wilt naar de disco, je wilt stappen, je wilt... vul zelf maar in, en je weet, dat je ouders je geen toestemming zullen geven. De oplossing: je vertelt je ouders dat je bij een vriend/vriendin gaat slapen. En je gaat ook bij die vriend of vriendin slapen, maar wel na een hele of halve nacht stappen. En dat had je je ouders niet verteld. Is dit een leugentje om bestwil, of is dit gewoon liegen tegen je ouders? Het laatste toch!

Je mag je ouders niet slaan, vervloeken of belachelijk maken:

“Wie zijn vader of zijn moeder slaat, zal zeker ter dood gebracht worden. Wie zijn vader of zijn moeder vervloekt, zal zeker ter dood gebracht worden.” (Exodus 21:15,17)

“Wie zijn vader en zijn moeder vervloekt, diens lamp wordt uitgeblust ten tijde der dichte duisternis.” (Spreuken 20:20)

“Het oog dat de vader bespot en de gehoorzaamheid aan de moeder veracht, dat zullen de raven der beek uitpikken en de jonge arenden opeten.” (Spreuken 30:17)

Je moet tot een zegen zijn voor je ouders:

“Er is een geslacht, dat zijn vader vervloekt en zijn moeder niet zegent...” (Spreuken 30:11)

Jij en de wereld

17. *Dit zeg ik dan en betuig ik in de Here, dat gij niet langer moogt wandelen zoals ook de heidenen wandelen, in de ijdelheid van hun denken,*
18. *verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven Gods om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart.*
19. *Zij hebben zich immers in hun verdoving overgegeven aan de losbandigheid om gretig winst te slaan uit allerlei onreinheid.*
20. *Maar gij geheel anders: gij hebt Christus leren kennen.*
21. *Gij toch hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderwezen, gelijk dit de waarheid is in Jezus,*
22. *dat gij, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve gaat, naar zijn misleidende begeerten,*
23. *dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken,*
23. *en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van God geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heilig-*

heid.

(Ephese 4:17-24)

De NBV heeft dit als volgt:

17. *Op gezag van de Heer zeg ik u dus met klem: ga niet langer de weg van de heidenen met hun loze denkbelden.*
18. *In hun geest heerst duisternis en ze zijn vervreemd van het leven met God, omdat ze hem niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben.*
19. *Afgestompt als ze zijn, geven ze zich over aan losbandigheid en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken.*
20. *Maar zo hebt u Christus niet leren kennen!*
21. *U hebt toch over hem gehoord, u hebt toch onderricht over hem gekregen? Door Jezus wordt duidelijk*
22. *dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen,*
23. *dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden*
24. *en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid.*

Je mag niet leven op dezelfde manier als de mensen van de wereld. Hierbij wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op losbandigheid en zedeloosheid.

Alcoholmisbruik

Je leeft met de wereld mee in losbandigheid, **als je je bedrinkt aan alcohol.**

In het volgende hoofdstuk brengt Paulus dat als volgt onder woorden: **“En bedrinkt u niet aan wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest.”** (Ephese 5:18)

In de NBV staat het als volgt: **“Drink niet teveel wijn, want daardoor verliest u de controle over uzelf. Wees daarentegen vol van de Heilige Geest.”** Duidelijk blijkt, dat te veel alcohol en de Heilige Geest niet bij elkaar horen.

Een kind moet kunnen begrijpen, dat zodra Paulus spreekt over wijn, hij niet bedoelt, dat alle andere alcoholische dranken in onbeperkte hoeveelheden genuttigd mogen worden. Ook bedoelt hij natuurlijk niet, dat andere verdovende en/of verslavende middelen, zoals drugs, wel gebruikt mogen worden.

Een christen behoort niet mee te doen met de bandeloosheid en de verslaving die in de wereld is. In de brief aan de Romeinen schrijft Paulus in dezelfde geest:

“Met dit voorbeeld van de slavernij wil ik duidelijk maken wat ik bedoel. Vroeger hebt u uw lichaam gebruikt voor allerlei zonde en losbandigheid. Zo moet uw lichaam nu in dienst staan van de rechtvaardigheid. Dan zult u aan God zijn toegewijd.” (Romeinen 6:19 Het BOEK)

“Ik zeg dit van menselijk standpunt om de zwakheid van uw vlees. Want gelijk gij uw leden gesteld hebt ten dienste van de onreinheid en van de wetteloosheid tot wetteloosheid, zo stelt nu uw leden ten dienste van de gerechtigheid tot heiliging.” (NBG)

“Ik druk me zo gewoon mogelijk uit, omdat het anders uw begrip te boven gaat. Zoals u zich ooit in dienst stelde van zedeloosheid en onrecht om een wetteloos leven te leiden, zo stelt u zich nu in dienst van de gerechtigheid om heilig te leven.” (NBV)

Het BOEK maakt duidelijk, dat verslaving of geestelijke slavernij en losbandigheid bij elkaar horen. Dat is dus alcohol, drugs en... wat te denken van nicotine? Als wij allemaal beweren, dat je als christen geen drugs mag gebruiken, omdat het verslavend werkt en tot ziekte en dood leidt, mag je dan wel roken, wat precies hetzelfde doet?

Zedeloosheid

Je leeft met de wereld mee in zedeloosheid als je seks beziet en gebruikt, **zoals men dat in de wereld normaal vindt**. Seks is een zegen van God, die je niet mag gebruiken in buitenechtelijke relaties, maar die alleen bestemd is om binnen het huwelijk te functioneren.

Je bent jong en je wilt wat, maar God heeft gezegd, dat je het moet bewaren, tot je getrouwd bent. Wat doe je nu?

Jij en de multiculturele samenleving

Jij leeft in een andere wereld, dan de wereld waarin je ouders vroeger leefden. Toen jouw ouders jong waren, hadden ze waarschijnlijk nog nooit van een multiculturele samenleving gehoord. Ze wisten, dat er ergens ver weg mensen waren die in Allah geloofden, maar ze hadden nooit een islamiet ontmoet. Overigens werd in die tijd nauwelijks gesproken van islamieten, maar over Mohammedanen. Er werd niet gesproken over allochtonen en autochtonen.

Je ouders wisten waarschijnlijk, dat ergens ver weg mensen waren, die het begrip eerwraak kenden, hun vrouwen mochten slaan, met meerdere vrouwen tegelijk getrouwd mochten zijn, meisjes of vrouwen die ongetrouwd seks hadden gehad mochten doden, enz. maar dat was allemaal heel ver weg.

Ze wisten wel van mensen die Nederland als emigranten verlieten om zich in Canada of Australië te vestigen. Zij vonden Nederland te vol en te druk, of ze zagen te weinig mogelijkheden om zich te ontplooien. Maar je ouders kenden geen asielzoekers, die met kleine of grote aantallen ons land binnenkwamen.

Ze leefden in rust en vrede als Nederlanders onder elkaar. Ja, er waren wel Chinezen, maar die zorgden er alleen maar voor dat je ergens zeer goedkoop en lekker kon eten. En de Indonesiërs, de Surinamers en de Antillianen? Die hoorden gewoon bij ons. Maar van Turken en Marokkanen wisten ze alleen, dat die ver weg woonden en waterpijpen rookten. Van Iraniërs hadden ze waarschijnlijk niet eens gehoord. Dat waren toen nog de Perzen. En Somaliërs en Nigerianen? Die hadden ze ook nog nooit gezien.

Als je toen gevraagd zou hebben wat “zwarte scholen” waren, hadden ze waarschijnlijk gezegd, dat het scholen waren, die zwart geverfd waren.

Maar jij zit in een wereld, waarin de ene keer een islamiet met een speciaal gewaad je passeert, een meisje met een hoofddoekje voorbij gaat of een vrouw bijna helemaal gesluierd. Je ouders hadden nog nooit echt een moskee met een minaret gezien. Ze hadden nog nooit de oproep tot gebed vanaf de moskee horen klinken. Voor jou is dat inmiddels allemaal gewoon geworden.

Maar jij kent ook de problemen. En de oplossing: “allemaal terugsturen”, mogen sommigen wel willen, maar dat zal zeker niet gebeuren. Ze zijn er en jij moet met ze leren leven.

Je kunt een voorbeeld nemen aan het land en volk van Israël. Daar leven Joden, christenen en islamieten door elkaar en met elkaar en het gaat best. Maar dan moet je wel weten hoe die ander leeft en denkt. Je moet je in de cultuur van die ander verdiepen. Je moet weten hoe die ander reageert en waarom hij zo reageert.

Je moet weten, dat in sommige culturen die nu ook in ons land zijn, mannen geen hand mogen geven aan andere vrouwen, dat je niet een belangrijk stuk met je linkerhand aan een Arabier geeft, omdat dit betekent, dat het stuk dat je hem geeft, hem onheil zal brengen. Jij moet weten, dat als een Molukker, een Turk of een Marokkaan in een belangrijk gesprek je niet aankijkt, dit niet betekent, dat hij je negeert, maar dat hij je uit beleefdheid niet aankijkt. Jij moet weten, dat een Arabier het niet op prijs stelt, dat je naar zijn vrouw informeert, omdat dit voor hem betekent, dat je teveel belangstelling voor zijn vrouw hebt.

Natuurlijk dienen de allochtonen zich op de hoogte te stellen van onze manieren van leven. Maar nu we hen in ons land hebben binnengehaald en zij officieel tot onze multiculturele samenleving behoren, dienen wij ons ook te verdiepen in hun normen en waarden.

Dat betekent niet, dat wij ons nu maar overal aan hen moeten aanpassen. In geen geval. Het betekent wel, dat wij ook met hun gevoelens rekening willen houden.

Jouw toekomstige plaats in het werk van God

Heel mooi wordt nogal eens gezegd, dat de jongeren de toekomst voor de gemeente zijn. Jij bent de toekomst voor de Gemeente van Jezus Christus. Daar rekent de Heer op en daar rekenen de andere gelovigen op. Houd je er zelf ook rekening mee?

a. algemeen de dienst van God - zending, evangelisatie, gemeente

Heb je er weleens over gedacht om je leven in de dienst van God te gaan stellen? Of om een bepaalde periode, een jaar of een aantal jaren, naar het zendingsveld te gaan? Wil je de rest van je leven alleen voor jezelf leven, of mag je leven iets betekenen voor God en Zijn dienst?

Heb je je weleens afgevraagd of God jou zou kunnen gebruiken als voorganger in een gemeente? Heb je weleens tegen God gezegd, dat als Hij het zou willen, je bereid zou zijn om dit te doen? Ben je bereid om gewoon al wat meer studie van de Bijbel te maken, opdat je kunt komen als God je nodig zou hebben? Of heb je alleen belangstelling voor je computer, internet en je computerspellen? Waaruit blijkt eigenlijk, dat jij een christen bent?

b. In welk werk en met welke talenten ben je straks beschikbaar?

Welke talenten heb je? Wat kun je ermee? Wat ga je ermee doen? Kun je muziek maken? In de dienst van God zijn goede musici heel belangrijk. Kun je zingen? Waarom meld je je niet aan om te zingen in een (jeugd)koor of Gospelgroep? De Bijbel leert, dat God gediend wil worden door mensen die voor Hem muziek maken en voor Hem zingen. Houd jij je op de vlakte? Waarom?

c. Wat doe je nu al en wat kun je nu al doen?

Het is makkelijk om alleen aan “God en de toekomst” te denken. Maar God kan jou vandaag nog gebruiken. Waarom werk je niet mee op de zondagsschool of de kindernevendienst? Dat kun je niet? Hoe weet je dat? Heb je het weleens geprobeerd? Nee? Dus je bedoelt eigenlijk: “Ik zeg, dat ik het niet kan, maar ik wil het gewoon niet.” Is dat eerlijk tegenover God?

Jij en God

Beantwoord voor jezelf de volgende vragen:

1. Hoe en wat is je relatie met Hem? Wat is Hij voor jou?
2. Welke invloed en welk gezag heeft Hij in jouw leven?

Wij hebben een aantal zaken uit de Bijbel gezien, die gelden voor mensen die weten dat ze een kind van God zijn.

3. Ben jij een kind van God? Als het antwoord op deze vraag “nee” is, wat houdt jou dan tegen?
4. Ben jij bereid om te leven zoals God dit wil, of ben je van plan om je niets van God aan te trekken?
5. Hoe zit het met jouw studie van de Bijbel? Lees en bestudeer jij de Bijbel? Maak je aantekeningen? Zorg je ervoor, dat je kennis van God en van Zijn wil groeien?

Jij en je vrienden

1. Leef je op dezelfde manier als je vrienden?

Doe je mee met roken, drugs, alcohol, disco, uitgaan, lol maken?

2. Wat en hoe ben je met en voor je vrienden?

Voel je je geestelijk verantwoordelijk voor hun zielenheil? Wat doe je om hen van de Here Jezus te vertellen?

En Nu?

Je bent jong en je wilt wat, zegt de wereld.

Je bent jong en er rust een zware verantwoordelijkheid op jou, zegt God in de Bijbel.

Wat ga je ermee doen?

Hoofdstuk 7

Je bent jong en je bent niet tevreden met jezelf

Wat, als je lichaam je in de steek laat?

Ik heb een probleem met mijzelf..

*Lammetje met twee koppen.
copyright: deondernemer.nl*

Soms zeggen mensen tegen anderen: “Je mag niet knoeien aan je lichaam. Je moet je lichaam ‘nemen’ zoals God het je gegeven heeft.” Maar... hoe moet je handelen als je lichaam duidelijk ‘te wensen overlaat’? En: wanneer is iets ‘knoeien’ en wanneer is het een noodzakelijk ingrijpen? En is het waar dat het lichaam dat we als baby kregen, zó door God aan ons gegeven is?

Op Ameland is begin juni 2013 een tweekoppig lammetje geboren. Het lammetje is kort daarna overleden. Belangrijke vraag: Was dit nu één lammetje met twee gezichten, of waren het twee lammetjes met één lichaam?

Siamese tweelingen

Een Siamese tweeling is de naam voor een tweeling waarvan de twee kinderen bij de geboorte aan elkaar vast zitten. De verbinding kan variëren van een klein stuk (bind)weefsel dat de lichamen ergens verbindt tot het gemeenschappelijk hebben van een of meer lichaamsdelen.

Soms kunnen deze tweelingen met behulp van chirurgie van elkaar gescheiden worden. Of dit mogelijk is hangt echter af van de mate van vergroeiing, met name in hoeverre de interne organen gedeeld of vergroeid zijn. Soms zijn zelfs gedeelten van de hersenen met elkaar vergroeid.

De naam ‘Siamese tweeling’ is afgeleid van het geboorteland van de tweeling Chang en Eng Bunker (1811-1874) die was geboren in Siam, het tegenwoordige Thailand.

De beide jongens trouwden met twee zusters, Sallie en Adelaide Yates, en werden vader van 21 kinderen. Chang en Eng stierven op dezelfde dag in 1874. Chang, die een longontsteking had, stierf onverwacht tijdens zijn slaap. Eng ontwaakte en zag dat zijn broer dood was. Hij riep zijn vrouw en kinderen om hem bij te staan. Een dokter werd geroepen voor een spoedoperatie, maar Eng weigerde van zijn dode broer gescheiden te worden. Hij overleed drie uur later.

Bekende Siamese tweelingen zijn Ronnie en Donnie, twee mensen met voor het grootste deel één lichaam. De één heeft een heel ander karakter dan de ander. Ze maken ook ruzie met elkaar. Ze kunnen dagen lang boos zijn op elkaar voordat ze het uiteindelijk goedmaken.

Enkele andere ‘fouten’ bij de geboorte

Vier benen in plaats van twee, een mismaakt gezicht, meer of minder dan tien tenen of vingers enz.

Een kind kan geboren worden terwijl het een jongetje is, maar ook een meisje.

Fouten bij de geboorte kunnen ontstaan door vergiftiging van de foetus, zoals door overmatig alcoholgebruik en roken.

Een aangeboren afwijking kan ook erfelijk bepaald zijn. Een afwijking kan ook ontstaan door een infectieziekte. Zuurstofgebrek tijdens de zwangerschap of tijdens de geboorte kan tevens leiden tot een handicap.

Als laatste in deze rij kan een afwijking ook ontstaan als gevolg van een trauma, bijvoorbeeld een val op de buik of een auto-ongeluk.

Meer voorkomende ‘afwijkingen’

Je bent jong en je hebt de nodige puisten in je gezicht en als ze je roepen, roepen ze niet je naam, maar bijvoorbeeld: “Hé, puistenkop...” Je schaamt je dood en het lijkt wel of er steeds meer puistjes komen. Als je in de spiegel kijkt, schrik je en ben je verre van tevreden met je gezicht.

Je bent jong en je hebt een scheve neus of een scheef oor. Je vindt jezelf te dik of te mager, te lang of te kort. Je armen of je benen zijn te lang of te kort. Je hebt geen mooie oren, geen mooie ogen of geen mooie neus. Je bent een meisje en je hebt veel meer haar dan je zou willen.

Je bent een jongen en je merkt, dat je helemaal geen liefdesgevoelens hebt voor meisjes. Of je bent een meisje en je merkt dat je helemaal geen liefdesgevoelens hebt voor jongens.

Je bent een man en je voelt je een vrouw, of andersom. Je voelt dat je in een verkeerd lichaam zit. Als je in de spiegel kijkt, ben je teleurgesteld en bedroefd. De persoon die je ziet, dat ben jij, maar je wilt die persoon helemaal niet zijn.

Je bent anders dan anderen in de manier waarop je denkt en waarop je bepaalde dingen ervaart. Je voelt je anders in je hoofd dan anderen. Je maakt je meer zorgen dan anderen, je droomt nare dromen. Als je naar de toekomst kijkt, vraag je je af wat er van jou terecht moet komen.

Verkeerde gedachte

Vaak hoor je in dit verband christenen zeggen: “God maakt geen fouten.” Daarmee willen zij zeggen dat psychisch anders zijn dan anderen, niet bij de geboorte al ontstaan was, maar later door mensen zelf zo gewild is. Deze mensen hebben hun akelige gedachten dan allemaal aan zichzelf te wijten. Is dat zo?

Waar komen de problemen vandaan?

De zondeval

Direct aan het begin van de Bijbel lezen wij het volgende:

1. *Van alle in het wild levende dieren die God, de HEER, gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Is het waar dat God gezegd heeft dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?'*
2. *'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw,*
3. *'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.'*
4. *'Jullie zullen helemaal niet sterven,' zei de slang.*
5. *'Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, dat jullie dan als goden zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.'*
6. *De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan.*
7. *Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.*
8. *Toen de mens en zijn vrouw God, de HEER, in de koelte van de avondwind door de tuin hoorden wandelen, verborgen zij zich voor hem tussen de bomen.*
9. *Maar God, de HEER, riep de mens: 'Waar ben je?'*
10. *Hij antwoordde: 'Ik hoorde u in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.'*
11. *'Wie heeft je verteld dat je naakt bent? Heb je soms gegeten van de boom waarvan ik je verboden had te eten?'*
12. *De mens antwoordde: 'De vrouw die u hebt gemaakt om mij ter zijde te staan, heeft mij vruchten van de boom gegeven en toen heb ik ervan gegeten.'*
13. *'Waarom heb je dat gedaan?' vroeg God, de HEER, aan de vrouw. En zij antwoordde: 'De slang heeft me misleid en toen heb ik ervan gegeten.'*
14. *God, de HEER, zei tegen de slang: 'Vervloekt ben jij dat je dit hebt gedaan, het vee zal je voortaan mijden, wilde dieren wenden zich af; op je buik zul je kruipen en stof zul je eten, je hele leven lang.*
15. *Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.'*
16. *Tegen de vrouw zei hij: 'Je zwangerschap maak ik tot een zware last, zwoegen zul je als je baart. Je zult je man begeren, en hij zal over je heersen.'*
17. *Tegen de mens zei hij: 'Je hebt geluisterd naar je vrouw, gegeten van de boom die ik je had verboden. Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan, zwoegen zul je om ervan te eten, je hele leven lang.*
18. *Dorens en distels zullen er groeien, toch moet je van zijn gewassen leven.*
19. *Zweten zul je voor je brood, totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen: stof ben je, tot stof keer je terug.'*
20. *De mens noemde zijn vrouw Eva; zij is de moeder van alle levenden geworden.*
21. *God, de HEER, maakte voor de mens en zijn vrouw kleren van dierenvelen en trok hun die aan.*
22. *Toen dacht God, de HEER: Nu is de mens aan ons gelijk geworden, nu heeft hij kennis van goed en kwaad. Nu wil ik voorkomen dat hij ook vruchten van de levensboom plukt, want als hij die zou eten, zou hij eeuwig leven.*
23. *Daarom stuurde hij de mens weg uit de tuin van Eden om de aarde te gaan bewerken, waaruit hij was genomen.*
24. *En nadat hij hem had weggejaagd, plaatste hij ten oosten van de tuin van Eden de cherubs en het heen en weer flitsende, vlammende zwaard. Zij moesten de weg naar de levensboom bewaken.*

(Genesis 3)

Wat opvalt in deze verzen

Het ontstaan van de zonde bij de mensen en de gevolgen ervan.

1. De waarschuwing van God: Het intreden van de dood bij ongehoorzaamheid. Dit is een oproep tot gehoorzaamheid. Gevolg: de hele natuur / de schepping zal onder het oordeel van God vallen.
2. Satanische leugen: wat God gezegd heeft is gewoon niet waar. Het zal juist beter met je gaan. Je wordt zelf ook goddelijk.
3. De vrouw bezweek voor de slang en de man bezweek voor de vrouw.
4. De man en de vrouw waren zich allebei bewust van hun ongehoorzaamheid en de gevolgen ervan. Ze hadden kleding nodig, ze waren naakt en ze verborgen zich voor God.
5. God sprak duidelijke straffen uit:
 - a. voor de slang: vervloekt, kruipen en leven van stof.
 - b. voor de vrouw: op het mooiste (kind baren) ligt pijn, en: je komt onder de man te staan.
 - c. voor de man: je zult voortaan hard moeten werken om je brood te verdienen.
 - d. voor de schepping: vervloekt zal de schepping zijn, er komt onkruid, dorens en distels, enz.
6. Conclusie: de mens is goddelijk geworden. Hij heeft grote kennis en zal steeds grotere kennis ontwikkelen.

Gevolgen:

- a. Toen de zonen van God zich vermengden met de dochters van de mensen: *“De HEER zag dat alle mensen op aarde slecht waren: alles wat ze uitdachten was steeds even slecht. Hij kreeg er spijt van dat hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst.”* (Genesis 6:5,6)
 - b. Later bij de torenbouw van Babel: *“Dit is één volk en ze spreken allemaal een en dezelfde taal, dacht de HEER, en wat ze nu doen is nog maar het begin. Alles wat ze verder nog van plan zijn, ligt nu binnen hun bereik.”* (Genesis 11:7)
7. Slot: Afsluiting van de goede oude tijd voor de zondige mens. De Hof van Eden wordt definitief voor de mens afgesloten. Dat is niet alleen: geen terugkeer naar die mooie tuin, maar ook: geen terugkeer naar een wereld zonder zonde. Er was nu een nieuwe tijd aangebroken die onomkeerbaar was. Vanaf deze dag zal de wereld geplaagd worden door allerlei onvolkomenheden, rampen en catastrofes. Rampen in het heelal en op de aarde. Lucht en watervervuiling. Brandende bossen en huizen. Oorlogen en terreur. Ziekte en invaliditeit. Lichamelijke en psychische afwijkingen, zowel bij mensen als in de wereld van de dieren, de bloemen en de planten.

De aansluitende boodschap

Meteen hierna lezen wij het volgende in de Bijbel:

3. *Op een keer bracht Kaïn de HEER een offer van wat hij had geoogst.*
4. *Ook Abel bracht een offer; van de eerstgeboren dieren van zijn kudde koos hij de mooiste uit. De HEER merkte Abel en zijn offer op,*
5. *maar voor Kaïn en zijn offer had hij geen oog. Dat maakte Kaïn woedend, zijn blik werd donker.*
6. *De HEER vroeg hem: 'Waarom ben je zo kwaad, waarom kijk je zo donker?'*
7. *Handel je goed, dan kun je toch iedereen recht in de ogen kijken? Handel je slecht, dan ligt de zonde op de loer, begerig om jou in haar greep te krijgen; maar jij moet sterker zijn dan zij.'*
8. *Kaïn zei tegen zijn broer Abel: 'Laten we het veld in gaan.' Toen ze daar waren, viel hij zijn broer aan en sloeg hem dood.*
(Genesis 4:3-8)

Paulus schrijft:

18. *Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd in geen verhouding staat tot de luister die ons in de toekomst zal worden geopenbaard.*
19. *De schepping ziet er reikhalzend naar uit dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn.*
20. *Want de schepping is ten prooi aan zinloosheid, niet uit eigen wil, maar door hem die haar daaraan heeft onderworpen. Maar ze heeft hoop gekregen,*
21. *omdat ook de schepping zelf zal worden bevrijd uit de slavernij van de vergankelijkheid en zal delen in de vrijheid en luister die Gods kinderen geschonken wordt.*
22. *Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt.*
23. *En dat niet alleen, ook wijzelf, die als voorschot de Geest hebben ontvangen, ook wij zuchten in onszelf in afwachting van de openbaring dat we kinderen van God zijn, de verlossing van ons sterfelijk bestaan.*
(Romeinen 8:18-23)

Wie moet de problemen oplossen? De mens.

Uit de tijd van de Hof van Eden leerden wij het volgende: "God, de HEER, bracht de mens dus in de tuin van Eden, om die te bewerken en erover te waken." (Genesis 2:15)

Het BOEK zegt, dat Adam de zorg ervoor op zich moest nemen.

Nu de mens niet meer in de tuin is, is de opdracht blijkbaar dat hij over de gehele aarde (dat is: de hele schepping) dient te waken.

Niet God is verantwoordelijk voor wat er op aarde gebeurt, maar de mens. Hij moet werken om rampen te voorkomen. Hij moet werken om onvolkomenheden te herstellen!

Hij moet dijken bouwen om overstromingen te voorkomen. Hij moet hekken plaatsen rond balkons, zodat mensen er niet af kunnen vallen, enz.

Daarom geven artsen medicijnen om zieke mensen te genezen.

Artsen opereren om bepaalde zaken in ons lichaam te herstellen.

Wie een gebroken arm of been heeft, laten we niet aan zijn lot over.

Wie een blindedarmontsteking heeft, wordt geopereerd.

Enz.

Wat doen we als een Siamese tweeling geboren wordt? Zeggen we dan: 'God heeft ze tezamen gegeven en God maakt geen fouten', of leven we vanuit de Bijbel, dat de schepping aan de onvolmaaktheid onderworpen is en dat wij moeten herstellen en repareren?

Wat doen we als een kind geboren wordt dat én jongen én meisje is? Opereren? Zo ja, dan komen de vragen: moet er dan een jongetje of een meisje overblijven? Is de ziel mannelijk of vrouwelijk? Mag er nu geopereerd worden?

Wat doen we als een kind op latere leeftijd weet, dat het in het verkeerde lichaam zit: 'Ik ben een meisje, maar ik zit in het lichaam van een jongen?' Of andersom? De ziel kan in het verkeerde lichaam huizen.

Maar... mag iemand met een echt lelijke neus of oor of wat dan ook, dit ook laten herstellen?

Veel christenen die minder kennis van de Bijbel hebben, hebben zelf allerlei antwoorden bedacht. Ze hebben geen idee wat God in Zijn woord over deze zaken gezegd heeft, zoals we hiervoor zagen. Nee, zij vinden om allerlei zelf bedachte redenen en eventueel onjuist opgevoerde Bijbelteksten, dat het niet mag.

Een voorbeeld: In een evangelisch blad werd de vraag gesteld of een man die het gevoel had dat hij in een verkeerd lichaam geboren was, zich mocht laten opereren om ook lichamelijk een vrouw te zijn. De leiding van de gemeente staat achter deze man en wil hem - nu als vrouw - ook weer inschakelen in het werk van de gemeente.

Als antwoord wordt in het evangelische blad verwezen naar de tekst die zegt dat ons lichaam een tempel is van de Heilige Geest (1 Corinthe 6:19,20) en dat je daarom niet mag sleutelen aan dat lichaam.

Degene die de vraag beantwoordde verwijst echter ten onrechte naar deze tekst over het lichaam als tempel van de Heilige Geest.

- a. Paulus gebruikt deze woorden om mensen erop te wijzen dat ze heilig moeten leven. Het heeft niets te maken met lichamelijke onvolkomenheden.
- b. Als je deze tekst op deze situatie zou willen toepassen, moet het antwoord zijn, dat je dan juist wel moet overgaan tot een operatie. Een tempel van de Heilige Geest moet immers niet onvolmaakt, maar juist volmaakt zijn!
- c. Als je deze tekst toch wilt toepassen op lichamelijke onvolkomenheden, waarom mag je hem dan wel op de ene onvolmaaktheid toepassen en niet op de andere? Als je lichaam een tempel is van de Heilige Geest - en dat is hij - mag je dan ook geen ontstoken blindedarm weghalen? Mag je dan ook geen schele ogen rechtzetten? Enz.

In het antwoord dat in het evangelische blad op de gestelde vraag gegeven werd, werd ook nog eens gesteld dat het jammer was dat de leiding van de gemeente deze mens gesteund en geaccepteerd heeft in zijn wens om geopereerd te worden. Zelfs vindt degene die de vraag beantwoordt het heel erg dat zo iemand daarna weer een actieve rol in de gemeente mag spelen.

Men noemt dit - ook in het bewuste artikel - 'ombouwen'. Het lijkt wel of het over een onderdeel van een auto gaat. Dit is minachtend spreken over een mens in nood.

De mens in nood

God is de God die oog heeft voor de mens in nood. De Bijbel maakt ons duidelijk dat de Bijbel nergens tegen ons zegt, dat wij maar moeten berusten in ons lot. Toen de Here Jezus op aarde was, kwam Hij juist als Geneesheer voor alle mensen in nood. Hij - mag ik het even in artsentaal zeggen - repareerde oren en ogen, armen en benen.

En nu jij

En nu jij. Stel dat jij problemen hebt met (delen van) je lichaam. Misschien heb je er met anderen over gesproken en hebben zij gezegd, dat je weet dat je er niets aan mag laten doen. Zo heeft God je afgeleverd en zo moet je het accepteren. Je mag niet laten sleutelen aan je lichaam, zo zeggen deze mensen. Maar jij voelt je ongelukkig. Elke keer als je in de spiegel kijkt, schrik je. Anderen zien er leuk uit, maar jij bent niet tevreden met je lichaam. Wat nu?

Ik denk dat het wel duidelijk is. Je moet je niet laten aanpraten dat het alleen om je innerlijk gaat, want dat is niet waar. Dat zei de Here Jezus ook niet tegen blinden en mismaakten. Zoals de Here Jezus lichamelijke tekortkomingen herstelde, zo mogen wij dat ook laten doen.

God wil dat wij blij en gelukkig zijn.

De beste arts en de beste kliniek

Naast alle leed en pijn die wij kunnen hebben over allerlei onvolkomenheden van ons lichaam, naast alle artsen die wij kunnen raadplegen, moet ons het volgende toch wel heel duidelijk zijn: de beste arts, juist voor je hart en ziel is God Zelf. Van Hem staat geschreven:

“Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden.” (Psalm 147:3)

NBG: *“Hij geneest de verbrokenen van hart en verbindt hun wonden.”*

Als je onvolkomenheden verholpen zijn, kun je nog vol pijn en verdriet zitten. Dan moet je leren een nieuwe weg te bewandelen, de weg van God:

“U wijst mij de weg naar het leven: overvloedige vreugde in uw nabijheid, voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde.” (Psalm 16:11)

Boeken en brochures van ds. H.G. Koekkoek

gedrukte boeken

- 978 90 70700 44 7 — Mohammed, de islam, de Koran en de Bijbel
- 978 90 70700 31 x — Profetie en Vervulling
- 978 90 70700 46 1 — Jona en Nineve
- 978 90 70700 21 2 — Echtscheiding en Hertrouwen
- 978 90 70700 41 6 — Man en Vrouw of Broer en Zus?
- 978 90 70700 52 2 — Het Hooglied van God en Israël
- 978 90 70700 55 3 — Genezing door het Kruis?
- 978 90 70700 38 7 — De engelen van God
- 978 90 70700 57 7 — Moeten christenen de sabbat houden?
- 978 90 70700 32 8 — Was Jezus de Joodse Messias?
- 978 90 70700 48 5 — De verborgen Messias
- 978 90 70700 43 0 — De Heilige Geest en een bijzonder leven
- 978 90 70700 39 5 — Profetie en Toekomst deel 1
- 978 90 70700 40 9 — Profetie en Toekomst deel 2
- 978 90 70700 17 4 — De geheimen van de offers
- 978 90 70700 20 4 — Mozes en Farao: Met Plagen Geslagen
- 978 90 70700 29 8 — Jeruzalem waar Jezus was
- 978 90 70700 30 1 — Steden waar Jezus was
- 978 90 70700 18 2 — Het Huwelijk in de Bijbel
- 978 90 70700 24 7 — De Hemel en de Hel
- 978 90 70700 28 x — De Zegen – Wat is dat?
- 978 90 70700 25 5 — De Bijbel en de Doop
- 978 90 70700 26 3 — Het Avondmaal
- 978 90 70700 27 1 — Reuzen op aarde
- 978 90 70700 37 9 — Abortus, Euthanasie en suïcide
- 978 90 70700 35 2 — Homoseksualiteit en de Bijbel
- 978 90 70700 23 9 — Orgaandonatie, de Bijbel en ik
- 978 90 70700 33 6 — Effectieve Evangelisatie
- 978 90 70700 48 5 — De verborgen Messias

eBooks

- 978 90 70700 51 5 — Mohammed, de islam, de Koran en de Bijbel *
- 978 90 70700 54 6 — Profetie en Vervulling *
- 978 90 70700 49 2 — Jona en Nineve *
- 978 90 70700 50 8 — Echtscheiding en Hertrouwen *
- 978 90 70700 59 1 — Man en Vrouw of Broer en Zus? *
- 978 90 70700 53 9 — Het Hooglied van God en Israël *
- 978 90 70700 66 9 — Genezing door het Kruis? *
- 978 90 70700 58 4 — De engelen van God *
- 978 90 70700 60 7 — Moeten christenen de sabbat houden? *

De eBooks zijn verkrijgbaar bij Johannes-Multimedia.

Wij hebben nog een aantal bijzondere boeken van ds. H.G. Koekkoek, evenals van dr. M.R. de Haan en Richard de Haan uitgegeven. Als u geheel gratis een catalogus van al onze uitgaven wilt ontvangen, schrijf dit dan aan het adres hieronder.

Hier kunt u ook het door ons uitgegeven tweemaandelijks blad verkrijgen met leerzame en interessante Bijbelse onderwerpen, geschreven door ds. H.G. Koekkoek. Het wordt u geheel gratis toegezonden.

Stichting Het Licht des Levens
Dr. Lovinklaan 3
2405 CM Alphen aan den Rijn

tel.: 0172 - 47 58 60
www.hetlichtdeslevens.nl
e-mail: ds.koekkoek@hetlichtdeslevens.nl